

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, SPALIS — OCTOBER 18, 1983

Nr. 206

LKB Kronika Nr. 59

Suimtų kunigų gynimo akcija

(Tęsinys)

TSKP Generaliniam Sekretoriui Jurijui Andropovui, Kauno Arkivyskupijos kunigų

Pareiškimas

1983 m. sausio 26 d. Lietuvos TSR prokuratūros įsakymu buvo suimtas Viduklės klebonas kun. Alfonsas Svarinskas.

Mes, Kauno Arkivyskupijos kunigai, kun. A. Svarinską gerai pažįstame, nes jis eilę metų dirbo Viduklės parapijoje. Pažįstame kaip gerą ir uolų kunigą. Jis nuosirdžiai patarnaudavo tikintiesiems, vykdant Bažnyčios reikalavimus, uoliai kovojo prieš alkoholizmą ir visada kalbėjo tik tai, kuo buvo įsitikinęs. Kalbinimai prieš kun. Alf. Svarinską, kad jis užsiima antitarybine veikla, yra nepagrįsti.

Kun. Alf. Svarinskui inkriminuojama, kad jis nepaisė Religinio susivienijimo nuostatų. Savo laiku du vyskupai ir 522 kunigai oficialiai pareiškė TSRS vyriausybei, kad nė vienas Bažnyčiai ištikimas kunigas tų nuostatų laikytis negalės, nes jie prieštarauja Bažnyčios kanonams, jie taip pat nesiderina ir su TSRS Konstitucija. Todėl ne tik kun. A. Svarinskas nesilaikė Religinio susivienijimo nuostatų — jų nesilaiko visi Bažnyčiai ištikimi Lietuvos kunigai, nes, jų laikydamiesi, jie elgtųsi prieš Bažnyčios kanonus ir prieš savo sąžinę. Pvz., kunigas, užimdamas parapijos klebono pareigas, prisiima rūpestingai administruoti parapiją dvasiniuose ir medžiaginiuose reikaluose, o RSN reikalauja, kad kunigas būtų tikrai kulto tarnas.

Kai spaudoje buvo rašoma apie kun. Alf. Svarinską, nebuvo pateikta nei vieno rimto argumento, kad jo veikla būtų antitarybinė.

Kun. A. Svarinskui inkriminuojama jo veikla Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitete. O ką antitarybinio galima surasti Katalikų

komiteto dokumentuose? TTGKK savo dokumentuose išskeldavo tik tikinčiųjų diskriminacijos faktus.

Mes esame giliai įsitikinę, kad kun. Alf. Svarinskas suimtas tik už religinę veiklą. Todėl jo byla labai kompromituoja Tarybinę vyriausybę viso pasaulio akys.

Prašome kun. Alf. Svarinską paleisti ir bylą nutraukti.

Pasirašė Kauno arkivyskupijos kunigai: vysk. J. Steponavičius, S. Pilka, L. Kalinauskas, J. Survilas, R. Mizaras, V. Brusokas, J. Užkūraitis, M. Dabravolskis, A. Imbras, P. Matulaitis, A. Počiūlis, B. Jakubauskas, J. Prienas, V. Ramanauskas, M. Buožius, V. Šauklys, P. Meilus, Z. Grinevičius, R. Macevičius, P. Pranckūnas, L. Semaška, J. Razmantas, V. Griganičius, A. Petraitis, A. Markaitis, P. Žiugžda, K. Pesliakas, K. Daknevičius, L. Vaidiūnionis, J. Aleksūnas, K. Sirūnas, B. Nemeikis, P. Šepečius, A. Jakubauskas, J. Vaicekauskas, B. Gimžauskas, K. Jakaitis, P. Petraitis, B. Gaižutis, K. Dambrauskas, P. Mikutis, P. Bubnys, V. Briūlis, I. Butkus, V. Valačius, J. Raudonikis, J. Račaitis, F. Baliūnas, S. Kady, A. Ylius, V. Luzgauskas, J. Dobilaitis, G. Gudanačius, L. Jagminas, V. Tamoševičius, B. Stasutis, A. Vanagas, V. Pranskietis, A. Slavinaskas, P. Mačiūta, J. Fabijanskas, E. Bartulis, J. Indriūnas, J. Babonas, A. Bulotas, P. Martinkus, A. Lileika, A. Jurgutis, K. Statkevičius, A. Lapė, Z. Vėselka, A. Ramanauskas, R. Liukas, J. Želvy, J. Matulevičius, B. Povilanskis, J. Katinas, P. Gaižauskas, P. Tavoraitis, A. Kazlauskas, B. Vaira, P. Bastys, J. Kaknevičius, A. Danyla, J. Tamošius, J. Girdzevičius, S. Grudis, P. Liubonas, A. Mocius, J. Voveris, J. Vaičiūnas, J. Alkavičius, E. Semaška, G. Dunda, J. Povilaitis, V. Petkevičius, J. Kazlauskas.

(Būs daugiau)

Prezidentas Reagas su savo patarėjais Baltuosiose Rūmose. Kairėje naujai paskirtas nacionalinio saugumo tarybos pirmininkas Robert McFarlane, viceprezidentas Bush, valsty-

bės sekretorius George Shultz ir prezidentas Reagas. Dar nežinia, kas bus paskirtas specialiu ambasadoriumi Viduriniųjų Rytų reikalams. Tą vietą turėjo McFarlane.

Izraelyje neramu

Jeruzalė. — Izraelio ortodoksų — religinių radikalų grupė puolė ir gerokai apdaužė Jeruzalės miesto burmistrą Teddy Kollek. Stiklo šukės perrėžtas jo veidas, sudraskyti drabužiai, sumušta koja.

Fanatikai seniai protestuoja prieš mieste statomą futbolo stadioną, kuris nesiderina su dvasine miesto paskirtimi. Paskutinį ortodoksų nepasitenkinimą sukėlė Jeruzalėje statomas Ramoto priemiesčio planavimo baseinas. Ortodoksai priešinsis vyry ir moterų bendroms maudyklėms, kurios laužiančios Talmudo įstatymus.

Šie Izraelio ortodoksų iššūkiai sukėlė nerimą ir Amerikos žydų tarpe. Izraelyje jauni ortodoksai apmėto akmenimis šeštadienį automobiliais važinėjančius žydus. Parlamente pasiūlytas įstatymas uždrausti valstybei duoti pilietybę tokiems konvertitams ir žydų tikėjimą, kurie buvo priimti ne ortodoksų rabinų. Toks elgesys vadinamas religiniu rasizmu, kuris skaldo žydų tautą. Fanatikai turi nemažą įtaką, turi parlamento narių, kurie bando įsakinėti vyriausybei. Likudo koalicija, kuri šiandien valdo, negalėtų išsilaikyti be religinių partijų paramos, todėl dažnai joms pataikauja ir vykdo ortodoksų reikalavimus.

Šis religinis suskilimas pereina ir į politinius klausimus. Vyriausias Izraelio rabinas Kachan paaikšino grupei Kanados žydų, kad Izraelis yra biblijos taisyklės, o arabų ir Izraelio konfliktas — ne kas kita, kaip Dievo valia. Sovietų žurnalas „Nauka ir religija“ rašo, kad Izraelį valdo „dievo-baimingi šovinizistai“. Kitų tikėjimų žmonės vadinami „pagonys šventojėje žemėje“. Jie Izraelyje yra tik laikinai. Izraelis turi išvyti arabus. Tik tada žydai galės įgyvendinti savo misiją kaip išrinktoji tauta, kuriai Dievas paliko žemes nuo Nilo iki Eufrato. Sovietų žurnalas rašo, kad ir Izraelio agresija prieš Libaną yra logiškas rezultatas „pragaistingos nacionalinio pasipūtimo, žydų išskirtinumo, pranašumo prieš likusią žmoniją politikos vaisius.“

Praėjusią savaitę Izraelyje apie 20,000 žmonių dalyvavo Ahziv parke suruoštam koncerte. Dalyvavo žinomi dainininkai, aktoriai. Koncertas, kuris buvo nemokamas, organizavo „Yra riba“.

organizavo „Yra riba“.

Pagrindinis šūkis: „Išvežkite kareivius iš Libano!“ Koncerte buvo renkamos aukos šeimoms tų kareivių, kurie atsiskė vykti į Libaną. Jų yra 97. Jie negauna jokių algų ar sveikatos apdraudos, šeimos dažnai vargsta. Masinį susirinkimą saugojo stiprios policijos jėgos, nes dalyviams grasino nemaža valdžios rėmėjų minia. Daug koncerto programos dalyvių gavo telefonais ir laiškais mirties grasinimų. Izraelyje paskutiniu metu religiniai ar politiniai nesutarimai išsukia smurto veiksmus.

Popiežius paskelbė naują šventąjį

Roma. — Popiežius Jonas Paulius II sekmadienį paminėjo penkerių metų sukaktį nuo išrinkimo popiežiumi. Šia proga jis paskelbė naują Bažnyčios šventąjį, kroatų kapucinų vienuolį Bogdaną Mandićą, kuris bus žinomas kaip šventas Leopoldas. Šv. Petro Bazilikos aikštėje buvo apie 100,000 žmonių, jų tarpe šeši tūkstančiai piligrimų iš Kroatijos, kur gimė naujasis šventasis. Aikštėje matėsi daug Kroatijos vėliavų, kurios Jugoslavijoje yra uždraustos.

Šv. Leopoldas gimė 1866 m. Kroatijoje, mirė Italijoje 1942 m. Jis pasižymėjo kaip uolus išpažinčių klausytojas. Popiežius pasakė, kad šventojo didybė nebuvo jo laimėjimų, su kultūros srityje. Jis nepalikė teologinių ar literatūrinių darbų. Jis žavėjo kitus ne savo kultūra, bet savo darbu klausykloje.

Izraelio streikas

Jeruzalė. — Sekmadienį Izraelyje beveik milijonas darbininkų dvi valandas streikavo, smerkdami valdžios paskelbtus suvaržymus. Darbininkų unijų federacija Histadrut skelbia, kad proteste dalyvavo 70 nuoš. Izraelio darbininkų. Unijos nesutiks su žemesniu gyvenimo lygiu. Kainų kilimas turi būti kompensuotas algų kėlimu, pasakė federacijos sekr. Y. Meshel.

Sekmadienį Izraelio kabinetas svarstė, ką paskirti naujų finansų ministru, kaip nugalėti aštrią finansinę krizę.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Kun. Algimantas Bartkus iš Frankville, Pennsylvanijos, buvo paskirtas Sv. Kazimiero kolegijos prorektoriu Romoj. Laiške Allen-town vyskupui kardinolas William Baum praneša iš Romos apie paskyrimą, kuris buvo studijų kongregacijos patvirtintas. Nuo spalio 25 d. kun. A. Bartkus perduoda Apreiškimo parapijos klebonavimą savo įpėdiniui.

— Prezidentas Reagas pasiskyrė specialų pasiuntinį Viduriniuosiuose Rytuose Robert McFarlane nauju nacionalinio saugumo tarybos pirmininku. Buvęs pirmininkas W. Clark paskirtas vidaus reikalų sekretoriumi.

— Carnegie Aukštojo švietimo komisijos raportas skelbia, kad Amerikos kolegijose ir universitetuose dirba 50,000 žydų profesorų, amžiumi maždaug lygiai pasidalinusių tarp 40 ir 60 metų.

— Pietų Korėjos prezidentas pasiskyrė 26 naujus ministrus, viceministrus ir patarėjus, kurie pakeis Burmo atentate žuvusius pareigūnus.

Posėdžiavo lenkų kompartijos vadai

Varšuva. — Lenkijoje pasibaigė komunistų partijos centro komiteto posėdis. Paskelbtame raporte kalbėta dėl ekonominių ir socialinių sunkumų suverčiama buvusios Lenkijos vyriausybės, kurią klaidas Jaruzelskio vyriausybė baigianti ištaisyti.

Centro komitetas paskelbė išėjimą katalikų Bažnyčiai nesikišti į politinius reikalus. Politbiuro narys Jozef Czyrek savo kalboje pripažino, kad komunistų vidaus sunkumus sukelia trintis tarp „revizionistų“ ir „dogmatikų“. Skilimas rodo vidinį silpnumą, kurį bando išnaudoti valstybės priešai.

Komitetas pasmerkė „karin-gųjų klerikalizmą“, kurio kurstantieji pareiškimai nieko bendro neturi su tikėjimu. Šiandien pas tarytoją pakviestas Gdanskio vienos parapijos klebonas, artimas Lech Walesos bičiulis, kun. Henryk Jankowski. Spauda rašo, kad jis bus klausinėjamas apie klaidinančių žinių skelbimą, apie pareiškimus, kurie kenkia valstybei, apie žodžio laisvės piktnaudojimą.

Spaudžia vokiečius nepriimti raketų

Bona. — Vakarų Vokietijoje praėjusį savaitgalį įvyko „karštojo rudens“ manifestacijos prieš branduolinius ginklus. Tuo pačiu metu demonstracijų buvo ir Amerikoje. Bonoje tūkstančiai Vokiečių sudarė „žmonių grandinę“ nuo Sovietų Sąjungos ambasados iki JAV ambasados. Aktyvistai bandė įteikti diplomatus savo reikalavimus: išvežti iš Europos visus branduolinius ginklus.

Frankfurte apie 1,000 demonstrantų žygiavo prie JAV armijos 5-tojo korpuso štabo. Prie Bremenhaveno uosto vokiečių taikių demonstrantų tarpe žygiavo ir šalmuoti, juodais odiniais švarkais apsirengę jaunuoliai, kurie griebėsi smurto veiksmų. Jie mėtė akmenis į JAV bazės pastatus, daužė langus, apmėtė akmenimis vokiečių policininkus, kurių 8 sužeisti, du ligoninėje. Piktos demonstracijos įvyko ir Vakarų Berlyne.

Šeštadienį ir sekmadienį V. Vokietijos užsienio reikalų ministris Genscheris tarėsi su sovietų ministru Gromy-ka. Buvo svarstoma naujų NATO raketų Europoje klausimas. Vokietijos ministras pakartojo ankstyvesnius pareiškimus, kad Vokietija nusistatysiu priimti naujas raketas, jei Ženevoje nebus susitarta dėl grėsmės, kylančios iš sovietų raketų, kurios nukreiptos į taikinius Vakarų Europoje.

Mirė prel. Aviža

Miunchene spalio 17 d. ryte staigiai mirė a.a. prel. dr. Jonas Aviža, ilgametis Vokietijos lietuvių sielovados vadovas.

Velionis buvo gimęs 1913 m. lapkričio 8 d. Žemaitkiemio valsč., Ukmergės apskr. Mokėsi Ukmergės gimnazijoje, Kauno Vytauto D. universitete ir Romoje, kur įsigijo krikščioniškos archeologijos daktaro laipsnį. Kunigu buvo įšventintas 1935 m. birželio 11 d. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo kurį laiką Kauno kunigų seminarijos prefektas, arkivyskupo J. Skvirecko sekretorius. Vokietijoje daugiausiai dirbo lietuvių sielovadoje, važinėdamas po lietuvių kolonijas. Gyveno ir kapelionavo pas vokiečių vienuolius Miunchene. Paskutiniu metu sirgo širdimi. Laidojamas spalio 21 d., penktadienį, Miunchene. Amerikoje liko jo brolis dr. Albertas Aviža su šeima, sesuo Kanadoje ir giminės Lietuvoje.

— Kinijos komunistų partija nutarė, kad Mao Tse Tungo mauzoliejuje bus pagerbti ir kiti nusipelnę partijos vadai, kaip buvęs premjeras Chou En Lai.

Sovietų Sąjunga nukreipė į Vakarų Vokietiją didžiausią spaudimą, reikalaudama neįsileisti į savo teritoriją naujų atominių ginklų. Praėjusią savaitę Maskvoje lankėsi Vokietijos parlamentarų grupė, o Bonoje viešėjo svarbus Kremliaus pareigūnas Leonid Zamiatin. Maskvos vadai pabrėžia savo pareiškimuose, kad, išdėsius naujas NATO raketas, sovietai imsis griežtų priemonių. Varšuvos paktas, kaip pareiškė jo kariuomenės vadas maršalas Kulikovas, „kollektyviai atsilieps“ į naująją grėsmę. Sovietai išstatys prieš Vakarų Europą naujas raketas.

Kulikovas pasakė: „Mes negalime leisti, kad mirtina grėsmė mūsų saugumui ateitų iš Vakarų Vokietijos teritorijos ir iš kitų NATO šalių. Karinė grėsmė Amerikai ir Vakarų Europos kraštams, kur bus išdėstytos naujosios raketos, bus tolygi tai grėsmei, kurią Amerika ketina sukurti Sovietų Sąjungai ir jos sąjungininkams.“

Daugiausia grasinimų susilaukia Vokietija. „Pravda“ praėjusią savaitę rašė, kad naujos raketos palies Vakarų Vokietijos santykius su Rytų Vokietija. Raketų atvežimas bus laikomas 1972 m. draugiškumo sutarties sulaužymu. Rytų Vokietija bus priversta peržiūrėti savo politiką Bonos atžvilgiu.

Rašytojas Heinrich Beoll, pats nemažas ginklavimosi priešininkas, pasakė, kad dabartinis Vokietijos politinis kelias veda vokiečius į „susiųjungimą mūsų lauke“. Jis laikosi nuomonės, kad naujos raketos atšaldys abiejų Vokietijų santykius, pakenks daugiausia abiejų valstybių gyventojams — vokiečiams.

Amerikos marinių nuostoliai Libane

Beirutas. — Praėjusį penktadienį Libane buvo nušautas vienas JAV marinas, vienas sužeistas. Sekmadienį marinių pozicijas musulmonai šauliai apšaudė septynias valandas. Vienas marinas žuvo, trys buvo sužeisti.

Marinių pozicijos atsisaukė. Specialiai parengti taiklūs šauliai, naudodami specialius Remingtono šautuvus, nušovė mažesniais keturis užpuolikus ir 10 sužeidė. Mariniai panaudojo dvi Dragon raketas ir M-60 didelio kalibro šautuvus savo pozicijoms ginti. Žvalgybos žiniomis, marinių apkausus Beirut apšaudė palestiniečiai kariai.

Libano radijo žiniomis, susišaudymas įvyko ir Izraelio okupuotame pietinio Libano Nabatiyeh mieste, kur šįitai musulmonai turėjo religinį festivalį. Buvo sužeistos dvi Izraelio karinės mašinos. Besigindami Izraelio kareiviai sužeidė 7 arabus.

KALENDORIUS

Spalio 18 d.: Lukas Ev., Trifonia, Jodotas, Jaugilė. Spalio 19 d.: Izaokas, Fredesvinda, Sangela, Gritė.

Saulė teka 7:05, leidžiasi 6:07.

ORAS

Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 62 L, naktį 40 L.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

PAGIJO NUO NETURĖTOS LIGOS

Jono Kauno laiškas "Draugo" redakcijai: Lietiška nesusi-pratimą saunos reikalau.

Jūsų dienraščio skiltyje "Kelias į Sveikatą" yra apšviesti patarimai, kuriais mes domimės. Mums gerai žinomas šios skilties autorius "Draugo" No. 156,83.VIII.9 įvertino kai kurių asmenų siūlomus patarimus: "Dar čia trečiasis siūlo savo pirtį ir "paslaptinę" vitaminų tabletes kūno apšvarinimui. Dar jis parodo lengvatikį, kurio oda išberta nuo drėgmės ir karščio, kaip ženkla jo pajėgumo vartyti nuodus iš kūno. Visa tai yra apgaulė, ir ne vienam mūsų širdimi nerekėtų su tokiais apgavikais susidėti bei jiems savo kišenę tuštinti".

Ši tirada paliečia šių metų pradžioje pradėjusią veikti pirtį (sauną) ir mane, Saunos operuotojui Vaciu Ščerbai leidžiant, aš "Draugo" skaitytojams pareiškiu:

Saunoje, mūsų miesto 2637 W. 63 St., pasigydžia odos vėžį, regejimas pagerėjo ir senatvėje jaučiuosi atsparesnis. Linkėdamas daug sveikatos nuosirdams mūsų gydytojams" (pasirašė Jonas Kaunas).

Šio skyriaus paaiškinimas. Jūs žmonių, kurie nejaucia, kad jiems kyla. Klaidoje pasikeldami pyksta, kam jiems klaida primenama. Jie ne tik neatitaiso klaidos, bet dar giliau klaidon breną. Tokie su-mašo tiesą su klaida ir prie-na klaidingų išvadų. Amerikiečiai tokius asmenis vadina JERK. Jie nustumba, kada jiems tiesa primenama. Tokie laiko save centriniais ir neklystančiais ir į kitų skel-biamą tiesą nekrempia dėme-sio.

Panašiai atsitiko ir Jono Kauno laiške minimame rei-kale.

1. Pirtis yra sveikas dalykas ir minimos pirties (sau-nos) savininkas Vacys Ščerba buvo šiame skyriuje pristatytas (ir jo fotografiją įdėta), kaip gerai žmonėms pasitar-naujantis asmuo. Jo masaža-vimas ir jo pirtyje praktavi-mas kiekvienam yra naudingas dalykas. Taigi sau-nos reikalas nėra, nebuvo ir ne-gali būti jokio nesupratimo.

2. Klaidos atitaisymas ir tei-singo sveikaton kelio rody-mas yra šio skyriaus paskir-tis. Atlikdama savas pareigas, šis skyrius išryški-no klaidą, kad išbėrimas odos nuo karščio ir drėgmės (tikra odos liga) negali būti laiko-mas naudingu dalyku, kaip skelbėsi ir šio skyriaus tvar-kytoji rodė ir tvirtino, toks li-gos ir minimos saunos sa-vininkas, kaip jų pasiekimą varant nuodus iš kūno. Tik šis dalykas yra tikra apgaulė. Mat, toks odos išbėrimas pasi-taiko sunkiai prie darbo pra-

kaituojantiems, Floridos sū-riame vandenyje besimaudantiems ir po to nenusiplaunant. Nieko bend-ro neturi toks išbėrimas su ta-riamu "nuodu" iš kūno vary-mu neva paslaptinių tablečių (vitaminų) įtakoje. Visiems reikia normaliai maitintis ir kas savaitę pirtyje prakaituo-ti, jokių tablečių pirtyje nuo-dų neva valymui nepriiminėti ir, taip elgiantis, savo sveika-tą stiprinti ir senatviškumą atitolinti. Taip kas savaitę el-gdavosi aukštačiai ir žemai-čiai savo tėvynėje. Taip išmin-tingieji elgiasi ir Chicagoje gyvenantieji — jie lanko įvai-riose šio miesto dalyse esa-mas pirtis. Be jokių ten "pa-slaptinių" — tik prakaitavimui ir masažui lan-kykime ir Vacio Ščerbos pirtį. Žinoma, taip elgiantis nebus biznio taip didelio: čia ir yra šio pakastas tas visas "pa-slaptinumas" su tomis nuo-dų neva vartymui tabletėmis.

3. Tvirtinimas, kad ir su saunos savininko sutikimu, kaip laisvė minima, jog odos vėžys buvo pirtyje išgydytas, yra tikras mediciniškas skan-dalas, tikra apgaulė — nesvei-ka reklama. Jau antra. Ir štai dėl ko.

Šiandien mes visi turime medicinos mokslu vadovautis visuose sveikatos reikaluose, įskaitant ir odos vėžį. Joks vė-žys, taigi ir odos, pirtyje nepa-gydomas. Žinoma, jei jo nebu-vo, tai lengvai jis galėjo pagyti. Šitokios netiesos lai-kosi minėto laiško rašytojas ir minėtos saunos savininkas, tvirtinant odos vėžio pagijimą pirties įtakoje. Šitokios neties-os nėra vienas save gerbiantis lietuvis neišdrįstų skelbti. Atsisakykite ir judu abu.

Mat, dabar kiekvienas vė-žys, kur jis kūne besirastų, yra diagnozuojamas svarbiausiu tyrimu: paimtu vėžio gabaliu-ku ir ištirtu mikroskopišku (biopsija) toks tyrimas vadi-nasi). Be tos biopsijos niekas ne nepradeda vėžio gydyti, nes tada skaitoma, kad vėžys nėra diagnozuotas.

Čia rašantis pasiūnia pustuzinį lietuvių su odos vė-žiu kasmet į Illinois universi-tetą diagnozavimui ir gydy-mui. Visada visų pirma iš tokių ligonių yra paimamas gabaliukas nuo įtartinio vie-tos ir ištiriamas. Ligonis atei-ma už savaitės vėl į universi-tetą ir jam pranešama, kad vėžys ar ne vėžys. Teigiamu atveju pradedamas gydymas.

Taigi, kokioje klinikoje šio laiško rašytojui buvo nustaty-ta odos vėžio diagnozė? Jei to-kios diagnozės nebuvo, tai ir tokios ligos jis neturėjo. O nuo nesamos ligos pagyti kiekvie-nam vieni niekai. Bet kokio spūgo išmintingasis nelaiko vėžio.

Dalykas kiekvienam, net ei-liniui lietuviui, yra labai aiš-

Violeta Rūbaitė (kr.), Tomas Tiknius ir Danguolė Vilutytė atlieka kultūrinę programą Sodybos pa-žmonyje.

Nuotr. M. Nagio

kus. Bet ar jis yra taip aiškus minėtiems dviem asmenims, tai ateitis parodys, jei juodu ir toliau netiesą laikys savame užantyje ir ją mėgins toliau skleisti savo aplinkoje. Mums visiems, žinoma, reikia prisitaisyti mediciniškos tiesos: mums reikia būti juodviejų draugais, bet didesniais tie-sos.

KAI 86 METU LIETUVIS GAUNA PIRMĄ SKAMBUČI PARALYZIAUS (STROKO)

Klausimas. Gerbiamas Daktare, skaitau ir seku šio skyriaus Jūsų mediciniškus patarimus. Esu pensininkas 86 metų. Esu aukšto ūgio ir sveriu 180 svarų. Jautiuosi neblogai. Stengiuosi judėti, val-kiotis, su dalgiu ir rankine mašina žolę dailinu arba piūklų medžių šakas piaustu ar kitą fizinę veiklą susirandau.

Prieš pusmetį turėjau tul-zies pūsles operaciją. Rasta ir išimta žyry su akmeniu. Ligoninėje išgulejau dvi sa-vaites. Namuose baigiau sveikti ir dabar jaučiuosi ne-blogai. Niekas neskauda, val-gau ir miegu gerai. Darbu-juos, kaip anksčiau minėjau, tik greit pavargstu, susyru ir turiu pailstėti, o vėliau ir vėl gerai.

Pasidariau trumpų distan-cių darbininkas. Dabar vėl prieš porą savaitių visai neti-kėtai kairės rankos delną su pirštais paralyžavo. Pasidarė nutirpusi, bejausmė, bejėgė ir be pulso, bet be skausmo.

Pradėjau judinti, masažuoti, maniau, kad praeis. Nepa-rėjo. Tuojau būvau nuvežtas į ligoninę, greitosios pagalbos skyrių. Bet liga išsigaudo dak-tar ir jau bevažiavojant page-rėjo.

Ligoninėje amerikietis dak-taras apžiūrėjo, patikrino šir-dies veikimą, kraujo spau-dimą ir pulsą. Rado truputį pakeltą kraujospūdį. Jis sakė, kad tai gali būti nuo susijau-dinimo. Daktaro nuomone, kad tai buvo dėl rankos mus-kulo spazmos ir liepė visą lai-ką rytais ir vakarais imti po tabletę aspirino.

Norėčiau daktaro paklausti, dėl ko tas paralyžius ar spaz-mas atsirado ir ar visą mano likusį gyvenimą man reikės imti aspiriną? Ar jis man ne-kenks?

Pensininkas P.J.

Atsakymas. Reikės. Jei nesi jautrus aspirinui, nepa-kenks. Imk su valgiu. Dalykas su ta aspirino tablete ne-sibaigs. Štai dėl ko.

Esi labai puikus lietuvis. Įmantriai rašai ir labai gra-žiai išsireiški. Sveikais gyve-

nai, todėl dabar taip gerai lai-kaisi. Visiems esi pavyzdys. Šis skyrius skelbia Tamstą šių metų pavyzdingiausiu vyru. Nenusimink, Tamsta su 86 metų jaunyste ne vienas esi taip pailstas, po poilsio vėl ga-lai krutėti. 90 metų jaunuolė širdyje skundžiasi: kas man pasidarė — iki šiol sukausi kaip vijurkas, visus namų ruo-šos darbus atlikau, o dabar jau pavargstu. Taigi, kas nors turi atsirasti, nes dar ne vi-nas žmogus negyveno am-žinai.

Mesk iš galvos raumenų spazmus, kada turi mažą stro-ką (paralyžių vienos kūno pu-sės) — (dalis). Tai dėl smeg-nų sklerozės-mazos arterijos smegenyse užsikimšo ir gavo-si su delnu Tamstos aprašo-mas dalykas. Jis tikrai "dak-tarų išsigaudo", nes tokia negerovė praeina savaime po ilgesnio ar trumpesnio laiko. Gerai pasielgė gydytojas, pa-taręs imti aspirino tabletes, nes įrodyta, kad toks mažas kiekis aspirino saugojia viso kūno kraujagysles (arterijas) nuo užsikimšimo. Net arti treč-dalio šio krašto gydytojų nau-doja aspiriną savos širdies kraujagyslių užsikimšimui at-itolinti.

Artėjančio stipraus paraly-žiaus (vienos kūno pusės) — štroko pirmieji skambučiai yra įvairūs. Jų net 24 iš dar dides-nio skaičiaus suminėti Svei-katos skyriuje. Todėl nepasi-tenkinti reikia vien aspirinu

Laiškas

NEREIKALINGOS VARŽYBOS

Savo laiške "Draugo" dien-raštyje nr. 182 L. Valiukas vanaoja K. Jurgelą, kad šis neteisingai dalina nuopelnus dėl prezidento deklaracijos iš-rūpinimo. Šia deklaracija šios šalies gyventojams buvo pa-skelbta Pabaltijo Laisvės die-na.

Panašios mūsų bendrinių institucijų ir jų veikėjų tarp-savės varžybos — vienu pa-stangų menkinimas, kitų beatodairinis išaukštinimas — skaitytojams nėra jau tokia didelė naujiena. O labai didelė daliai lietuviškosios visu-menės tas nuolatinis nepaisi-dalimas laimėjimų laurais yra jau gerokai nusibodusi is-torija.

Daugelis mūsų yra dau-giau linkę džiaugtis bet ku-riuo mūsų bendrį pastangų pasiekimu ir nevarginti per daug sau galvos, kurio veikėjo garbanas papuošti laimėjimo vainiku.

Gal ir tektų sutikti su L. Valiuko teigimu, kad "dau-giau nei 200 pabaltiečių prie-mimas Baltuose rūmuose yra istorinis ir nepaprastos reikš-mės įvykis". Tačiau kiek abe-jonių sukelia jo jau tas tvirtas ir neabejotinas tvirtinimas: "Tokio laimėjimo pabaltiečiai dar nėra iki šiol turėję kovoję dėl savo kraštų laisvės". Gal galėtume kiek apgaileti, kad Pabaltijo Laisvės diena buvo paskelbta pačiu paskutiniu momentu prieš šių šalių oku-pacijos liūdną sukaktį. Gal kaip tik dėl to ir ši proklama-cija nesulaukė didesnio amerikiečių spaudos, radio ir TV dėmesio. O šiandien šį rei-ka, tur būt, yra užmiršę ir

bei iki šiol puikiai užsilai-kymu. Reikia dar toliau at-itolinti tikrą paralyžių, dar energingiau kovojant su skle-roze. Tamstos vietoje būda-mas, aš dar naudočiau trejo-vas vaistus. 1. Gerimol, oral, 1 mg. tabletes, tris kartus per dieną pavalgius — per visą gy-venimą. Tai pigesnis vaisto Hydergine pavadinimas. 2. Zinc sulfate, 220 mg. kapsu-lės, pavalgius, po vieną per dieną — visą laiką. Normaliai imama po tris per dieną — Tamstos amžius užteks vieno dienoje. 3. Kombinacija vaistų su Niacin vitaminu kapsulėse (vaistinėkas pada-ro arba Sodyboje gaunamos). Jų sudėtis jau buvo šiame sky-riuje minėta. Nekartosime dėl apsilaidelių. Jei, kaip sakai, seki šį skyrį — tai rasi.

PENSININKO IS KORIDOS KLAUSIMAS DĖL ZINKO SULFATO

Senų pensininkų patarėjau, Daktare Adomavičiaus, iš anksto atsiprašau už Jūsų trukdymą. "Draugą" skaitau ir skyrį Kelias į Sveikatą. Klausimas: Kodėl Floridoje galima vaistinėje gauti be re-cepto Zinc sulfate, bet tik 200 mg., o ne 220 mg.? Jeigu ne-man asmeniškai paaiškinti, tai gal per "Draugą" — Kelias į Sveikatą. Turiu aciu — 79 metų "jaunuolis".

Atsakymas. Nesirūpink vaistinių reikalais: naudok

tie, kurie ji parengė, ir tie, ku-riems teko laimėti būti šių iškil-mių liudininkais. Nemanyčiau, kad Altos pa-stangomis 1940 m. išgautas Pabaltijo valstybių bolševiš-kiškos aneksijos nepripažini-mas būtų tautos laisvinimo istorijoje atžymėtas mažesnės reikšmės laimėjimas. Taip pat yra pagrindo tikėti, kad ne mažiau reikšmingu mūsų poli-tiniu laimėjimu tenka laikyti ir liepos 26 d. prezidento pada-rytą pareikšimą dėl Pabalti-jos valstybių okupacijos, min-int šių valstybių JAV vyriausybės pripažinimo 61 metų sukaktį. Ypatingai mū-sų bylai yra svarbu, kad ambasadorė Jeanė J. Kirkpat-rick šį prezidento pareikšimą per JT generalinį sekretorių oficialiai įteikė viso pasaulio valstybių delegacijoms Jung-tinių Tautų organizacijoje.

O šiek tiek šaltiau ir ra-miau pasveriant šiuos visus reikalus, kyla klausimas, ar iš viso šiandien mums dera bet kuriuos mūsų bendrosios veik-las laimėjimus rūšiuoti ir "di-džiausius", "mažiausius", "vidutiniškus" ir t.t. Sunkioje, lemtingoje ir neribotai ilgai užsitęsusiame tautos laisvini-mo kovoje gal būtų žymiai naudingiau visiems džiaugtis kiekvienos mūsų organizaci-jos ir net atskiro asmens pa-siektais pasiekimais ir laimė-jimais. Nesivaržant dėl pirmenybių ir nededant tuo-jau jų ant vertės svarstyklių, įrašyti juos į bendrą lietuviš-ko tautos laimėjimų sąrašą. Ir tik visų pastangų bendroji suma ir nepalaiziamas ryžtas tą sumą nuolat didinti galės būti užskaitytas didžiausiu laimėjimu, kuriuo mes galėsi-me didžiulius ateinančioms kartoms.

Jonas Daugėla

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS - 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, Ill.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesijungia. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus jo mokesčių atžymimą, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$25.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$25.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$25.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$25.00	\$20.00
Savaitinis (šeštadienį)	\$30.00	\$15.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taisyso nuodžiū. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto sustarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gautų prašymų.

gaunamą be recepto kad ir mažesnį zink sulfate kiekį. Lygiai gerai veiks, kaip ir su re-ceptu gaunamas. Tik gydyto-jas turės nuostolį, o pensininkas dvigubai laimės: kišenė bus pilnesnė ir sveika-ta pajėgesnė.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisa perėmė

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specializacija: vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6-30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4; šeštadienį 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKS A
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštadienį

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečadienį nuo 2 iki 5 v.v. Ketvirtadienį nuo 10 v.v. iki 6 v.v. Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS.
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAŽEIKAS

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 o-8 antr. 12-6; penkt. 10-12. 1-o

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 myliai vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozas Meškauskas ofisa perėmė

T. RAMA, M.D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Nijolė Bendoraitienė (kr.), Ona Šulaitienė ir Nijolė Rūbaitė Sodybos pažmonyje seka kultūrinę

programą, atliekamą Cicero ir aplinkinių ateitininkų.

Nuotr. M. Nagio

POLITINĖ BIOGRAFIJA

Nors apie Lietuvos nepriklausomybės kūrimosi laikus parašyta nemaža studijų, pateikta atsiminimų ir daugybė studijinių rašinių, tačiau negalima sakyti, kad tas periodas būtų visiškai gerai nušviestas. Taigi su dideliu džiaugsmu sutinkame kiekvieną leidinį, kuriame pateikiama kas nors nauja. Ypač įdomūs ano meto valstybės kūrejų bei veikėjų atsiminimai. Tai istorinė – dokumentinė medžiaga, išlikusi ir ateities Lietuvos istorikams. Deja, nuo Lietuvos kūrimosi metų praėjo jau daugiau kaip šimtas metų. O kaip su „sąjungininkais“?

„Prancūzija ir toliau rikiavo savo užsienio politiką Vokietijai apsupi ir Lenkijos įtaką Pabaltijai stiprinti. Prancūzų akimis žiūrint, Lietuva gerai pasielgė, išstumdamas rusus ir vokiečius iš savo krašto, bet ją paliko savieigai, vilkino jos teisinį pripažinimą ir Klaipėdos krašto priklausomybės sprendimą“. (135 psl.).

„Anglijos vyriausybė labai atsargiai siekė užmegzti ryšius su Lietuva. Anglijos bankų paskola Lietuvai nebuvo atsitiktinis reiškinys. Vyriausybė pripažino Lietuvą de facto (1919.IX.24), bet vis vengė pripažinti de jure. Dar blogiau buvo su JAV-bėmis: „Washingtonas skendėjo Pabaltijai autonomijos miglose. Prezidentas W. Vilsonas skelbė garsiuose nuostatuose tautos apsisprendimo teisę, laukė Rusijos „baltųjų“ generolų laimėjimo, demokratines santvarkos parlamento, kuris nerusams suteiktų autonomiją. Jis mažai tenkėjo nuo rusų išeivių laikinosios vyriausybės, įvairių komitetų ir carinio ambasadoriaus Bachmetjevo nuomonės nepripažinti Pabaltijai valstybių. Valstybės departamentas 1919 m. spalio mėn. ipareigojo tarnautoją J. Gade, siųstą į Pabaltiją, vengti pareiškimų, kurie teiktų Pabaltijai valstybių vyriausybės pripažinimo viltį. J. Gade, viršininkų įtaigotas, prieš pat savo išvykimą lankė amb. Bachmetjevą ir jam pareiškė, kad nepripažins Pabaltijai valstybių atskirimo nuo Rusijos... Washingtono vyriausybė ilgokai vedė Lietuvai nepalankią politiką ir dėl šios nepriklausomybės pripažinimą“ (136 psl.).

O kaip su garsiaisiais prez. Wilsono Laisvės punktais? E. Galvanauskas šitaip atsako: „Vienoms tautos žadėjo apsisprendimą, kitoms tą teisę nutylėjo... Tik Lietuvos vyriausybė spaudžiant ir Amerikos lietuvių tarybų surinkus milijono parašų prašymą Lietuvai pripažinti, ypač vidaus politikos (rinkiminiai, b.k.v.) samprotavimais, JAV ryžosi pripažinti de jure“. (212 p.).

1921.I.21 Santarvės valstybės pripažino valstybinių tradicijų neturėjusias Latviją su Estija, bet 700 metų valstybinio gyvenimo tradicijas turėjusias Lietuvai pripažinimas nebuvo suteiktas. Pripažinimą de jure D. Britanija, Prancūzija, Italija ir Japonija Lietuvai suteikė tik 1922.XII.20, kai Lietuva, be jų pripažinimo ir malonės, jau pati buvo sau išsikovojusi valstybinio gyvenimo faktą. 1922.XI.10 Lietuva de jure pripažino Vatikaną. Lenkija de jure pripažinimą Lietuvai suteikė tik 1938 m. ultimatumo metu.

Tai tik keletas faktų iš knygos „Ernestas Galvanauskas“. Įdomūs ir kiti skyriai bei faktai, ypač E. Galvanausko vesta kova dėl Klaipėdos. Bet apie visa tai tepasiskaito pats skaitytojas, įsigijęs naują, reikšmingą istorinį leidinį.

Pirmoji tai padarė Vokie-

LIETUVIAMS LIETUVOS ISTORIJA JAU NEREIKALINGA

J. DAINAUSKAS

Prieš šimtą metų dr. J. Basanavičius įvadė į „Aušros“ pirmąjį numerį rašė, kad „Žmonės nepažįstantieji istorijos yra vaikai“, t.y. jie nesu- daro tautos. Aušrininkai lietuvių atgimimą ir lietuviybės išlaikymą visų pirma rišo su geresniu Lietuvos praeities pažinimu. Lietuvių tautinei samonei stiprėti neabejotinai daug padėjo senosios Lietuvos praeities pažinimas ir jos prasmenų nuovokimas.

Carų valdžia ir lenkintojai, jei kada primindavo koki Lietuvos didingos praeities faktą, tai tik tam, kad ir tuo dar labiau stiprintų lietuvių rusinimo ar lenkinimo užmačias, o ne tam, kad palaikytų lietuvių. Lietuvių istorijos geresnis pažinimas buvo ir liko viena pačių lietuvių gyvybinė problema.

Užtat neatsitiktinai pagrindinio „Aušros“ pirmo (41) numerio įvadė „Pirmieji „Aušros“ spinduliai“ vėl pradeda nuo būtinumo pažinti Lietuvos istoriją, nes: „...Šiandien stengiamasi nutylėti didvyrišką Lietuvos praeitį. Nenuostabu, kad mūsų mokyklose taip mažai vietos skiriama senovės Lietuvos istorijai, taip skurdžiai leidžiama istorinė literatūra ir ta pati cenzūra yra negailestingai žalojama, o prieš karą išleisti Lietuvos istorijos vadovėliai rūpestingai naikinami. Klastojant istorinius faktus, norima apjuodinti Lietuvos praeitį“.

Peržiūrėję dabartinius Lietuvos leidžiamus Lietuvos istorijos vadovėlius, neabejojame, kad tai nėra Lietuvos istorijos vadovėliai, o vien knygelės, pristatančios Lietuvos jaunimui iškraipytą, išpešiotą vaizdą, turintį tik tokią Lietuvą parodyti tik tokią Lietuvos praeitį, kokią jai nori parodyti „Didysis brolis“. P.v. J. Jurginis, V. Merkys „Lietuvos TSR Istorija. Mokytojų priemonė VII-IX klasei“ (108 p.) kalba apie Lietuvą nuo priešistorinių laikų ir iki 1915 m. Kiek daugiau paličiamas lietuvių kovos prieš kryžiuočius, kur 1410 m. Žalgirio mūšis, esą, nulėmė lietuvių drauge su „rusų, baltarusių ir ukrainiečių pulkais“. Toliau kalbama, kad Vytautas „valstiečius dailio bajorams“. Nemažai rašoma apie būtus ir nebūtus „valstiečių sukilimus“, apie baudžias panaikinimą, 1905-1907 metų revoliuciją ir pateikiamas atskiras skyrius užvardintas „Lenininė „Iskra“ Lietuvoje“.

Kitas „vadovėlis“. A. Gai- galaitė, R. Žepkaitė „Lietuvos Istorija X-XI klasei“ (134 p.) pradeda nuo skyrelio: „Didiosios spalio socialistinės revoliucijos pergalė ir Tarybų valdžios įkūrimas Lietuvoje“. II-me skyrelyje „Lietuva buržuazinės diktatūros metais“ (iš viso 33 p.) visai juodina mas nepriklausomos Lietuvos gyvenimą. Panašios krypties bei turinio yra ir visi tolimesni (III – VII) to „vadovėlio“ skyreliai.

Tuose vadovėliuose nerasi žemėlapių su senosios Lietuvos valdų rubelėmis, nes... tai esanti „nacionalistiniai-šovinistinė propaganda“, nukreipta prieš „Didžiojo brolio“ „didingą praeitį“. Užtat baigę gimnaziją Lietuvoje jaunuoliai veiki niekio nežino apie Mindaugą, Algirdą, Kazimierą valdymą ir t.t., nekabant jau apie nepriklausomos Lietuvos gyvenimą. Su senosios Lietuvos istorija toks jaunuolis susipažįsta tik universitete, neretai ne Lietuvos istorijos programose rėmuose.

Visu tuo netenka stebėtis. Vien „Aušros“ duomenų palyginimas su pagrindinio „Aušros“ duomenimis liudija, kad dabartinė Lietuvos okupacija tėra carinės Rusijos okupacijos tęsia. Rusai nebūtų rusai, jei lietuvių okupuotoje Lietuvoje dėstyti neiškraipytą Lietuvos istoriją, pasakoti apie lietuvių valstybinę nuovoką.

Apie tai išeivijoje gerai žinoma, o tai savaime turėtų vesti prie gilesnio susidomėjimo Lietuvos istorija išeivijoje, prie sustiprinto Lietuvos istorijos mokyklose, prie gausesnį mokslinių bei populiarų rašinių, studijų Lietuvos praeities klausimais, prie gyvenimo Lietuvos istorijos klausimais.

Deja, Lietuvos istorijos klausimai ne tik knygų ar didesnių studijų, bet ir straipsnių, skelbiamų lietuvių dabartinėje Lietuvoje ir išeivijoje, vis mažiau ir mažiau pasirodo, nors svertimieji savo įvairių programų planuose Lietuvos istorijos klausimais skelbia net gana daug raštų. Tik vieni lenkai (Lenkijoje ir išeivijoje) knygų, didesnių studijų, liečiančių Lietuvos praeitį, vis paskelbia daugiau nei patys lietuviai iš viso (įskaitant ir trumpus straipsnelius) paskelbia tokių rašinių. Vien Lenki-

joje pastaraisiais metais pasirodė pvz. nors ir šios knygos: Jerzy Ochmanskis „Historia Litwy“ 2 laida 423 p.; to paties autoriaus „Litewska granica etniczna na wschodzie od epoki plemiennej do XVI wieku“. 84 p.; Marceli Kosman „Zmierzch Perkuna czyli ostatni poganie nad Baltykiem“, 389 p.; Piotr Lossowski „Litwa a sprawy Polskie 1939-1940“. 347 p. I.R.T.T.

Atrodytų, kad tokiu atveju nors mūsų išeivijos mokyklose turėtų būti skiriama daugiau laiko Lietuvos istorijos pažinimui. Bet tose mokyklose Lietuvos istorija mokoma tik apgraibomis. Tų mokyklų (net ir aukštesniųjų) absolventai nedaug ką išmoka apie Lietuvos praeitį (žinoma, jų pažinimo lygis priklauso nuo Lietuvos istorijos mokytojų pažinimo lygio). Prieš, bendras Lietuvos istorijos pažinimas išeivijos mokyklose vis labiau „susitraukia“.

Tai pagaliau palietė ir Chicago Pedagoginio Lituanistikos instituto programą. Ilgus metus greta „Lietuvos istorijos apžvalgos“ bei „Pasaulio lietuvių istorijos“ ir t.t. buvo dėstoma „Lietuvos istorijos šaltinių apžvalga“ (I-me kurse, 1 sem.), „Lietuvių kultūros istorija“ (daug. II kurse, 2 sem.) ir „Lietuvos istorijos problemos“ (daug. III kurse, 2 sem.). 1983 m. rugsėjo 10 d. pradžioje Ped. Lit. inst. programos pastarosios trys programos išnyko.

Sako, Ped. Lit. instituto programa jau pasidarė „per aukštą“ lygio naujiesiems mokiniams, nes jų bendras Lietuvos praeities pažinimas darosi vis menkesnis. Esą, geriau įvesti Lietuvos istorijos žinių pakartojimą. Tai puiku, bet... tai vien elementariji Liet. istorijos žinių pakartojimai, visai nepaliečiant „išbrauktųjų“ programų temati- kos. Tuo tarpu tose išbrauktose programose savaime buvo kartojamos ir bendrosios Lietuvos istorijos žinio- s, t.y. Lietuvos istorija tose programose jau buvo kartojama.

Čia svarbiausia yra Pedag. Lit. instituto Lietuvos istorijos pažinimo programos su- menkinimas, kuris toliau „beriedėdamas“ tą programą priartins prie „Aušros“ laikų kaimo mokyklų „daraktorių“ mokykloje programos. O su- menkintą programą baigę absolventai, atėję patys mokyto-

PAJAMŲ MOKESTIS UŽ GAUNAMAS PENSIJAS

Mokestis, kurį apsidraudęs turi mokėti socialinio draudi- mo įstaigai, paprastai vadinamas premijomis arba įmokomis, iš kurių sudaromas fondas pensijoms išmokėti. Nuo 1970 m. socialinio draudi- mo įstaiga daugiau išmokė- davo, negu surinkdavo įmokų iš apsidraudusiųjų ir darbda- vių. Todėl 1983 m. kongresas priėmė socialinio draudimo įstatymo pakeitimą, kad iš- gėbėtų pensijų fondą nuo bankrutavimo, tikintis, kad iki 1989 m. įplaukos padidės.

Svarbiausias pakeitimas, kuris palies pensininkus, kad nuo 1984 m. reikės mokėti pa- jamų mokestį už gaunamas pensijas, išskiriant tik invali- dumo pensijas. Mokestis ape- kaičiuojamas tokiu būdu: jei- gu viengungio pajamos neviršija 25,000 dol., tai jam jokių už pensiją mokestių ne- reikės mokėti. Antra, jeigu ve- dusi pora užpildo bendrai pajamų mokestio pareiskimą ir jų pajamos neprašoka 32,000 dol. taip pat nereikės už gaunamą pensiją mokėti mo- kestį. Imkime pavyzdį. Vedu- si pora 1984 m. turėjo 27,100 dol. pajamų ir gavo pensijos 10,000 dol. Nuo gautos pen- sijos pusė reikiama mokėti pa- jamų mokestį, tai 27,100 plus 5,000 bazė 32,000, taigi 100 tai už skirtumo pusę 50 dol. teks mokėti pajamų mokestį.

Be to, jeigu vyras ir žmona už- pildo pajamų mokestio for- mas atskirai, tai jiems netaiko-

ma jokių lengvatų arba 32,000

bazės. Nuo 1984 m. sausio 1 d. visi federalinės valdžios priimti tarnautojai ir naujai išrinktas prezidentas bei kiti paeigūnai bus įjungti į socialinį draudi- mą.

Savistoviai besiverčian- čiam asmeniui ir priklausan- čiam socialinio draudimo sis- temai bus pakeltos premijos iki 14%, bet jiems bus teikia- mos kredito lengvatos 2,7%, tad pakėlimas tebus tik 11,3%. Iš gaunamųjų senatvės pensijas atskaitoma premija 12,20 dol. mėn. į medicare fon- dą, pvz. asmuo mėn. gauna pensijos 506 dol., bet jis turės mokėti nuo pilnos pensijos, t.y. 518,20 dol.

Kitas pavyzdys: vedusi po- ra 1984 m. turėjo pajamų 23,000 dol. pensijos gavo 9,200 dol. ir iš banko 5000 dol. pro- centų už įdėtus pinigus ir „All Savers“ sąskaitą, kurie atlei- džiami nuo pajamų mokestio. Atsakymas būtų – 23,000 plus 4600 ir 5000 – 3200 lygu 600 nuo šios sumos pusė teks mo- kėti mokestį, t.y. 300 dol.

Įstatymas liko nepakeistas, liečiantis medicare. Bet as- menys, gaunantieji invalidi- dumo pensijas, nuo 1984 m. lie- pos mėn. galės kreiptis į Social Security įstaigą dėl papild- omo priedo (Supplementary security payments), jeigu jo materialinė padėtis yra pablo- gėjusi.

Asmenys gimę 1960 m. ir y- čia, norėdami išeiti į pensiją, turės dirbti, kol sulauks 67 m. amžiaus, o išeidami 62 m. te- gaus pilnos pensijos tik 70%.

Pradant 1985 m. divor- suotos žmonos, jeigu jos yra sulaukę 62 m. ir išbuvusios atsisakyrosios ne mažiau kaip 2 metus, galės gauti pensiją dirbančio vyro sąskaiton.

Dirbantiesiems įmokos į socia- linį draudimą nuo 1984 m. bus padidintos iki 7%, bet jis galės atskaityti 0,3% mokėdamas pajamų mokestis. Statistiniai duomenimis galima apskaičiuoti tikimybę, kiek ir kurio amžiaus žmo- gos dar gali gyventi. Todėl Social Security įstaiga yra puik-iai apskaičiavusi, kad dabar pensininkai ilgiau gyvena ir jų į pensiją įėjimo metus iš 65 pakėlė iki 67 m. Taip jau gy- venime atsitinka: kai pinigai senatvės pradedami maišyti su amžiumi, sunku rasti pasi- galėjimą iš politikų ar pensi- jų fondų, kurie visada laukia pastoralinės simfonijos ir Beet- hovenio mirties maršo drama- tinių garsų nuaidėjimo.

P. Indreika

MOTERIS SU BALTU CHALATU

DR. K. PAPROCKAITĖ-SIMAITIENĖ

8

„Gerai“, atsakė ji. „Pradėsi nuo pradžios. Dieną dirbu pajūrio ambulatorijoje. Kas trečią naktį budžiu moterų ligų skyriuje. Ambulatorijoje su manimi dirba galeistingoji sesutė. Ji yra labai didžio širdies žmogus, kokį tik galima įsivaizduoti. Tikras angelas. Ne tik savo grožiu, bet ir būdu. Ji puikiai supranta, per kokias tortūras turėjome pereiti, kai buvom stažistės, nes ji yra ištekėjusi už gydytojo, kuris dar buvo stažistas, kai jie vedė. Dėlto dabar ji stengiasi padėti dirbantiems su ja gydytojams. Duoda jiems laiko pasisėdėti. Atlieka didesnę darbo dalį pati. Šaukia gydytoją tik svarbiu reika- liu išstikus. Anot jos, aš dirbu tik 8 valandas į parą. Gydytojas gi kas trečią naktį turi dirbti 24 valandas ir daugiau. Tai kodėl turi būti egoistė ir nepaleng- vinti jo gyvenimo ten, kur galiu“.

„Tikrai ji yra reto gerumo žmogus“, patvir- tinau. „Todėl“, aiškino Irena toliau, „dažniausiai sėdžiu ant promenados tilto suolelio. Kartais vartau- si plažės ant gelsvo saulės įkaitinto smėlio ir klausausi vienodo okeano ošimo. Arba ginuosi nuo karščio minkštose, gaivinančiose jo bangose.“

Nors darbas ir nesunkus, bet kad ir nieko nedirbi, pajūrį sėdinti, neįmanoma ruošti egzami- nams“.

„Suprantu“, atsakiau jai. „Aš irgi negalėčiau susikaupti, kur yra tiek daug triukšmo“.

„Kas trečią naktį“, tęsė ji, „budžiu moterų ligų skyriuje. Ligoninė yra nedidelė ir yra kelių privačių gydytojų rankose. Todėl ne daug yra ir gimdyvių. Kartais viena, kartais dvi, o būna atsitikimų, kad ir nė vienos. Tiesa, retais atvejais turiu asistuoti ginekologui, jei jis daro cezarinę sekiją. Bet tas nepaprastai retai pasitaiko“.

„Irena, o ką tu dirbi, kai lyja?“

„Kai lyja, dirbu moterų ligų skyriuje. Tai matai, kolege, koks įdomus ir nekomplikuotas yra mano darbo curriculum“.

„Tikrai įdomus. O po mūsų sunkaus stažo, atro- do, tai tikras rojus...“

„Aš irgi taip galvoju. Todėl nenoriu jo prarasti ir dirbti tol, kol išlaikysiu valstybinius egzaminus. Tiesa, aš turiu vieną neblogą sumanymą“, pridūrė ji.

„Koki?“, susidomėjusi paklausiau.

„Atvažiok kurį sekmadienį į pajūrį. Vietoj galėsi susipažinti ne tik su galeistingąja sesute, bet ir su darbu. Esu tikra, pati įsitikinsi, kad dar- bas malonus ir nevarginantis“.

„Irena, tai labai gera idėja. Mielai ja pasinau- dosiu“.

Viena ankstyvą sekmadienio rytą su vyru nuvažiavau į Rockway pajūrį. Oras pasitaikė toks tyras, toks gaivus. Atlanto bangose maudėsi saulė, bet žmonių dar nebuvo matyti. Po gero pusva- landžio pastebėjome okeano pakraščiu pamažu einantį senelį. Jis rinko kriaukles. Praslinkdamas pro mus, senelis įbėdė savo išblukusių akių žvilgs- nį. Linktelėjo galvą ir, nė žodžio netaręs, rinkda- mas kriaukles, išlėto nužingsniavo tolyn.

Po mediniu tiltu dar tebesnaudė keletas žuvėdrų. Išgirdusios mūsų žingsnius, jos pravėrė ir pakibo virš Atlanto. Kitos nusižiovavo. Papurtė galvas. Įsitraukė gurgkšnį gryno oro ir toliau tebe- snaudė.

Ant medinio tilto nerimo žvirbliai. Jie čirškė, pešė, džiūgavo.

„Labart, žvirbliai“, pasveikinau juos. Atrodė, kad jie, išgirdę svetimą kalbą, išsigan- do. Choru sučirškė ir nuskrido tik jiems vieniems žinoma kryptimi.

Visai arti okeano ant laibų kojyčių strakėjo pilkvi paukštukai. Bangai artėjant prie jų, skubiai nuo jos pabėgdavo. Jai okeaną grįžtant, vydavosi ir savo smailiais snapeliais kažką čiupdavo. Ir taip jie ilgą laiką bėgiojo pirmyn ir atgal.

Atokiau nuo plažės gausybė visokio didumo įvai- rių formų klombų. Pro medžių šakas veržėsi gelsvi saulės spinduliai ir metė šviesos krislės ant žydinčių gėlių. O tų žiedų įvairumas ir spalvingumas! Rodos, žiūrėtum, žiūrėtum ir niekad nepalėgtum atsigrožė- ti.

Vienos eželės pačiame vidury, prisigėrusios rytmetinės rasos, svyravo raudonos muskatų galvu- tės. Aplink jas margavo našlaitės. Kiekviena iš jų buvo kitaip parėdyta. Kiekviena kitiškai išmar- ginta.

Kitose eželėse augo salviškos, petūnijos, cinijos ir kitokios gėlės. Visokiomis spalvomis jos žydėjo ir savo burnelėse dar tebelaikė sidabrinis rasos laše- lius.

Nuo gėlytės prie gėlytės skraidė margos bitutės. Jos dūzgė, rausėsi žiedų galvutėse ir čiulpė iš jų saldų nektarą.

(Bus daugiau)

LITERATŪROS PREMIJŲ ŠVENTĖ

Spalio 2 d. 4 v. p. p. Kultūros židinio salės užuolaidą gana gausiai publikai praskleidė gelėmis papuoštą sceną su auksine trijų raidžių LRD — emblema. Reiškia Lietuvos rašytojų draugiją. Šios Rašytojų draugijos valdybos pavedimu New Yoke gyvenančių rašytojai suorganizavo šią puikiai praejusią šventę, kuriai vadovauti buvo paskiriamas „Aidų“ redaktorius, poetas, kun. dr. Leonardas Andriekus. Du šių metų laureatai yra New Yoke, o trečias, kaip programai vadovavęs Leonardas Andriekus išsireiškė, „poetas Bernardas Brazdžionis, nors ir gyvena Kalifornijoje, tačiau jis yra visos tautos poetas, savas kiekvienam lietuviui šioje žemėje“.

Įvadiniamie žodyje L. Andriekus paryškino kūrybos, ypač akcentuodamas poeziją, prasmę mūsų gyvenime. „Žvelgiant į poezijos šventę, kalbėjo jis, būtina bent šiek tiek išsivaduoti iš kasdieninės tikrovės ir tikėti į estetinį pasaulį. Be to tikėjimo visiškai nebūtų poezijos kaip meninės vertės — tebtų vien jausmingi proveržiai“. Toliau pastebėjo, jog tikroji kūryba tampa auka tautai ir net visai žmuniškai, kuri be tų estetinių vertybių būtų sutechninta kompiuteriais, dangoraižiais ar atominiiais reaktoriais.

Toliau jis paašškino šios šventės premijų atsiradimo istoriją. Per LRD šios premijos atėjo iš Juozo ir Nelės Gabių. Juozas Gabė mirė prieš 3 metus, tačiau, dar gyvas būdamas, nutarė skirti 1000 dolerių literatūrai, kuri po jo mirties buvo pavadinta Maiorinio vardo premija už poeziją. Po jo mirties našlė Nelė Gabienė — Mazalaitė, tą tūkstantinę perduodama LRD valdybai, dar pridėjo tūkstantinę dolerių kitai premijai — Juozo Gabės vardo premijai už poeziją jaunimui. Trečioji penkių simtų premija atėjo iš Emilijaus ir Julijos Sinkų Los Angeles, Calif. Premija pavadinta Aloyzo Barono vardu. Ji skiriama už novelę.

Kun. L. Andriekus aptarė poetą B. Brazdžionį. Bernardas Brazdžionis, laimėjęs Maiorinio vardo premiją (1000 dol.) už poezijos rinkinį „Vaidila Valiūnas“, yra lyg gyvas tautos balsas, šaukiantis mus ne tik į estetinio grožio šalį, bet ir į kovą su okupantais, kurie jo žodžiu yra nusigandę. Jo raštai okupuotoje Lietuvoje yra uždrausti, tačiau jos nurašomos pavergtųjų ir keliauja iš rankų į rankas.

Atsiimdamas tūkstantinę, Bernardas Brazdžionis pareiškė trumpą, nuoširdžią padėką, o ilgesnį žodį tarė vėliau, prieš pradėdamas skaityti savo kūrybą.

Paulius Jurkus gavo net dvi premijas: Aloyzo Barono vardo 500 dol. už novelę „Bokštą“ ir Juozo Gabės vardo poezijos premiją jaunimui už humoristinę poemą „Kiškis piškis pas Gediminą“. Kun. L. Andriekus, kalbėdamas apie Paulių Jurkų, pastebėjo, jog tai labai šakota asmenybė. Jo

dailės kūryba, visuomeninė veikla ir žurnalistiniai darbai lyg ir pridengia jį kaip rašytoją. Šis talentingas rašytojas yra davęs keturias knygas — tris romanus ir poemą „Juodvarniai“. Jis mėgsta savo raštose parodyti žemaitišką buityj ir paprastų žmonių įvairiausius išgyvenimus su jų vargais bei džiaugsmiais, bet nevengia giliau žvilgtelti ir į inteligentų pasaulį. Jo puikus stilius kūrinius daro labai mielais skaitytojams. Ypač tai ryšku jo efektingai parašytose legendose.

Paulius Jurkus, atsiimdamas dvi premijas, su jam būdingu nuoširdžiu šypsniu, nuoširdžiai dėkodamas, paminėjo, jog jam apsimoka būti žemaitiu. Tai jis įsitikinęs jau labai seniai, kai tik atvykęs studijuoti Kauno universitete. Jis tada parašęs novelę vienam konkursui, bet pavėlavęs rankraštį įteikti konkurso komisijai. Laimė, tos komisijos pirmininkas buvęs žemaitis. Ir jis kaip žemaitiui padaręs išimtį, novelės rankraštį priėmė. O toji novelė laimėjo pirmąją vietą ir buvo atspausdinta „Naujojo Romuvoje“. Taip pat ir šios dienos premiją laimėjęs dėl gerosios žemaitės Nelės Mazalaitės dažno skatinimo rašyti ir dalyvauti konkursuose. Už tai jis esąs nepaprastai dėkingas rašytojai Nelei Mazalaitė.

Leonardą Žitkevičių, laimėjusį Juozo Gabės 500 dol. jaunimo premiją už eilių rinkinį rankraštį „Aš nelauksiu, kol užaugsiu“, programos vedėjas pavadino labai žinomu mūsų švietimoje net septyniais poezijos rinkiniais, graškiais eliaivimo forma, turiniu, labai artimais vaikams bei paaugliams. Jis esąs iškylęs į geriausius mūsų jaunimo poetus. Čia jis pastebėjo, kad L. Žitkevičius kūrybingumui atsiliepią ir jo ilgų metų duoklė periodinių leidinių redagavimui.

Savo padėką, atsiimdamas premiją, L. Žitkevičius pareiškė tris kartus išsardamas „ačiū“ premijos skyrečiams.

Premijų įteikimo ceremonijai pasibaigus, buvo perskaitytas LRD valdybos pirmininko rašytojo Anatolijaus Kairio raštu sveikinimas, kuriame jis apgailestavo negalėjęs asmeniškai dalyvauti šioje šventėje.

Lietuvos gen. konsulas A. Simutis pasidžiaugė, kad šioje vietoje turime kūrėjų, spinduliuojančių į mus su atgaiva. Čia jis atskirais sakiniais kreipėsi į kiekvieną laureatą. Konsulas pabrėžė, kad į okupuotą Lietuvą labiausiai prasiveržia Bernardo Brazdžionio poezija, ir ji ten labai branginama. Nuoširdžią pagarbą jis pareiškė ir savo gimtosios Žemaitijos kaimynui Pauliui Jurkui.

LB vardu visus laureatus sveikino New Yoke apygardos pirmininkas A. Vakselis, paryškindamas šios šventės reikšmę.

Po sveikinimų programos pirmąją dalį užbaigė Bern. Brazdžionis, publikos sutiktas pagarbiu atsistojimu.

Prieš pradėdamas skaityti

Po premijų įteikimo programos. Iš kairės: Aleksandras Vakselis, LB New Yoke apygardos pirm., kun. Leonardas Andriekus, vadovavęs programai, Bernardas Brazdžionis, laureatas, Brolis Vilius Smiddy, OFM, atlikęs koncertinę

programą, Anicetas Simutis, Lietuvos gen. konsulas New Yoke, kun. Paulius Baltakis, pranciškonų provincijolas, Leonardas Žitkevičius ir Paulius Jurkus, laureatai.

Nuotr. L. Tamošaitis

savo kūrybą, jis tarė keletą įvadininių minčių. Anot jo, didžiausia Dievo dovana žmogui yra sugebėjimas kurti. Kiekvienas žmogus esąs savotiškas kūrėjas: „Ir tas, kuris sodina gėles bei medžius, ir tas, kuris gėles bei medžius pavidalą žodžiu ar medžiaga, dažais, moliu, akmeniu įkūnija“. Žodžio kūrybą sudaro įvairūs literatūros žanrai. Kūrėjas žodį pašaukia iš nebūties, suteikdamas jam gyvybę. To žodžio ištarimas bei teksto skaitymas yra kūrėjo žodžio pratęsimas.

Pradėdamas skaityti tris ištraukas iš Vaidilos Valiūno, poetas supažindino su šios poemos geneze. Vaidilą Valiūną jis pradėjęs rašyti Lietuvos bolševikinės okupacijos metais. Tada jis dirbęs Maiorinio muziejuje Kaune. Ten buvę jam labai patogiu, kam nors užklupus, rankraštį sunaikinti. Bet viskas praėjo labai laimingai. Tačiau knygai tebe

sant rankraštį, atsirado ir netikėtų klausimų.

Vaidila Valiūnas yra trijų dalių kūrinys: Valiūno kalbos okupacijų metais, žodžiai iš Valiūno kalbų laisvajame pasaulyje ir Archipelago salyne (gulag) su Sibiro tremtiniais.

Pirmoji skaityta ištrauka vaizdavo vaidilą Valiūną, pradedantį kanklininko kelionę. Ilgų plovimų palydėtas B. Brazdžionis savo skaitymu ir baigė šios šventės pirmosios dalies programą.

Po 15 minučių scenoje pasirodė Leonardas Žitkevičius. Jis pradėdamas skaityti, pasakė, kad jo eilėraščiai skirti vaikams, ir todėl auditorijai reiktų pasiversti vaikais, norint pajusti eilėraščių nuotaką. Jis skaitė iš premijuoto rinkinio „Saulutė debesėliuose“. L. Žitkevičius skaitymas buvo patrauklus ir vaizdus, o patys eilėraščiai kupini žaismingos nuotakos.

Paulių Jurkų auditorija su-

tiko itin šiltai. Jis čia toks visiems artimas ir mielas, nuolat talkinąs organizacijų renginiams.

Pradėdamas skaityti, jis paašškino savo kūrinių genezę, pastebėdamas, jog tai nėra epizodai iš tikro gyvenimo, o tik grynai fantazijos padarai. Skaitė jis įspūdingai. Ir šia prasme jį kūrėjas yra dosniai apdovanojęs. Pirmas skaitytas buvo ištrauka iš „Bokšto“. Antrajam skaitymui jis davė ištrauką iš „Kiškis piškis pas Gediminą“. Autorius, prieš skaitydamas, paašškino, kad ši juokinga poema parašyta jam susirgus ir gulint lovoje. Knyga skiriama visiems, ieškantiems linksmy pasakojimų. Skaitytoje ištraukoje buvo pavaizduotas epizodas iš kelionės į Vilnių, kur tiek daug „morkų kiškiui piškui iš New Yoke“.

Su Paulium Jurkum ir baigė šios šventės žodinė dalis. (Nukelta į 5 psl.)

Maloniai kviečiame atsilankyti į

PIANISTO MANIGIRDO MOTEKAIČIO KONCERTĄ

1983 m. spalio 23 d., sekmadienį, 3 val. p.p.

Jaunimo Centro didžiojoje salėje
5620 S. Claremont Avenue, Chicago

Programoje lietuvių ir pasaulinių kompozitorių kūrinių

Bilietai \$10, studentams ir pensininkams \$6, gaunami koncerto dieną prie įėjimo

Pianistas MANIGIRDAS MOTEKAITIS daug koncertuoja Amerikoje ir užsieniuose. Jis yra koncertavęs kaip solistas Chicago NBC Televizijoje su simfoniniu orkestru „Artists' Showcase“ programoje, su Chicago Philharmonic Orkestru Auditorium Theatre, ir atlikęs daugybę kitų koncertų, gaudamas geriausius įvertinimus iš spaudos.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

MARIJA NOREIKIENE
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629
PACKAGE EXPRESS AGENCY
TEL. — 925-2787

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudę nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4290 S. Maplewood, tel. 254-7456

Taip pat daromi Vertimai, Giminių švėtos, pildomi Pilietybės Pratyimai ir kitokios blankai.

VALOME
KILNUS IR BALDUS
Plaukams ir vaikų kojoms
visų rūšių grindis.
BURNYS
Tel. — RE 7-5168

Master Plumbing
Licenced, Bonded, Insured
Nauji darbai ir patalynės. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4030 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 927-5998

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėdinimai.

PARDAVIMAS ir TAIŠYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1436

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2341 W. 69 St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

HELP WANTED MOTERYS

Reikalinga angliškai kalbanti kompanionė senyvo amž. vaikščiojanti invalidai. Lengva namų ruošia ir pagaminti valgi. Kambarys, maistas ir mažas atlyginimas. Marquette Parke.

Skambinti po 6 val. vak. tel. 823-0593

HELP WANTED — VYRAI

Reikalingas vyras dienos metu dirbti dalinį laiką. Gali būti pensininkas. Skambinti 737-5168

REAL ESTATE

Atdari apžiūrėjimui
Sekmdienį nuo 1 iki 4 val.

6203 S. Keating — 4 miegamieji 2 vonios.
5232 S. Moody Avenue — 4 miegamieji ir 2 vonios.
6158 S. Nagle Avenue — 6 kamb.
3614 W. 84th Street — 3 miegamieji [rengtas rūšys].
4512 S. Whipple — 2-jų butų.
3413 W. 51st Street — Taverna ir 3 butai

O'BRIEN FAMILY REALTY
TEL. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Drėgnimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notarinės — Vertinimas

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Pajamų bungalow — 1 1/2 aukšto mūrinis. 3 butai, vienas su dviem miegamais Garazas. Marquette Parko centre Nebrangus.

2-jų aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kamb., 3 mieg. Antras aukštas padalintas į 2 butus. Batsiuvo dirbtuvė rūšys. Geros pajamos. 69-ta ir Wash-tenav.

IMMATTIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street

TEL. — 436-7878

MISCELLANEOUS

Lietuvos senovės

paminklai

Marijus Blymas

Sį leidinį sudaro aštuoni skyriai: Vilniaus senoviniai pastatai. Senovės Lietuvos pilys XII-XIV amž. Vilniaus senoviniai požemiai. Senovinės Vilniaus gynybinės sienos. Meniškausios Lietuvos bažnyčios. Kauno fortifikacijos. Kauno senieji pastatai ir bažnyčios. Naujesnės Lietuvos pilys. Knyga didelio formato, turi daug iliustracijų, 264 psl. Išleido Kęstutis Jeronimo Butkaus Fondas 1982 m. Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra erąžas paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų mūsų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Brolis Vilius Smiddy, OFM

Nuotr. L. Tamošaitis

NUO 1715.

Jūsų protėviai gardžiavosi paslaptingu, turtingu, švelniu, šildančiu, elegantišku Martell Cognac skoniui nuo 1715 m. O kai žmonės taip ilgai ką nors vertina, jūs žinote, kad tai yra labai gera. Sveiks.

Imported by The Jos. Garneau Co., N.Y., N.Y. © 1981 80 proof.

Plk. lt. Narcizas Tautvilas ir jo žmona Bronė N. Tautvilas dar aviacijos kapitono laipsnio.

PULKININKĄ TAUTVILĄ PRISIMENANT

Lietuvos karinės aviacijos pulkininkas leitenantas Narcizas Tautvilas gimė 1903 metais sausio 5 dieną Izoalimo miestelyje, Panevėžio apskrityje. Augo ir pradėjęs mokytis baigė savo gimtinėje. Mokyklą ir 1925 metais į baigė. Po metų, 1926 metais, įstojo į Karininkų aukštųjų kursų karo aviacijos skyrių. 1927 metais tuos kursus baigė ir įsigijo karo lakūno specialybę. Atlikęs reikalingus skraidymo pratimus, gavo pirmos eilės lakūno vardą.

Būdamas gabus ir darbštus,

PREMIJŲ ŠVENTĖ

(Atkelta iš 4 pusl.)

Koncertinę dalį pradėdamas, kun. L. Andriekus supažindino su pianino virtuozu, jaunu vienuoliu Vilium Smiddy, prieš metus įstojusiu į lietuvių pranciškonų vienuolyną Kennebunkporte. Šis pianistas būdamas septynerių metų, jau atliko Mozarto kūrinį solo partijas su garsaus Arthur Fiedlerio orkestru Bostone, kur jis, būdamas 14 metų amžiaus, baigė Naujosios Anglijos konservatoriją, išlaikydamas egzaminus "externu". Jis yra koncertavęs ir Europoje. Paryžiaus dienraštis "Le Figaro" apie jį pažymėjo, jog tai "tkras pianino poetas".

Pianistas Br. Vilius, pradėdamas šio vakaro koncertą, ištarė keletą sakinių lietuviškai, pasidžiaugdamas šia gražia literatūros švente ir galėjimu prisidėti prie šios šventės sėkmės.

Jis skambino mintinai. Pradžioje buvo lietuvių kompozitorių kūriniai: B. Dvariono — Šokis, G. Gudauskienės — Lapės šokis, V. Klovos — Dainelė, Šokis, Svajonė ir — O kai aš, vėl B. Dvariono — Valsas. Po to pasaulinio garso kompozitoriai: E. Grieg — Wedding day, at Trolldhaugen, S. Rachmaninoff — Prelude in G-minor, F. Chopin — Valse in A-flat su Barcarole, A. Skriabin — Etude in D-sharp minor ir F. Chopin — Polonaise in A-flat major. Ilgaus plovimais publika išprašė priedo Rachmaninoff — pianini sonatos 2-ąją dalį. Ilgokai plovimams nesustojant, kun. L. Andriekus juos nutraukė padėkos pareiškimu, ypač šiltu žodžiu jis dėkojo broliui Vilui už koncertą.

Kultūros židinio mažojoje salėje buvo paruošti pasivašinimo stalai su įvairiais užkandžiais visiems, kurie tik norėjo, o laureatams pagerbti buvo vakarienė, dalyvaujant kviestiams svečiams. Čia buvo sudarytos sąlygos arčiau apibendrinti ne tik su laureatais, bet ir kitais New Yorko apylinkėje gyvenančiais rašytojais bei kitais kultūrininkais. Buvo kalbų, sveikinimų bei linkėjimų. Tai kartu reiškė ir džiaugsmą išeivijos kūrybinio pajėgumo.

Balys Raugas

1939 m. sausio 27 d. jis buvo paskirtas karo aviacijos II grupės vadu, ir tais pat metais pakeltas į pulkininko leitenanto laipsnį. 1940 metais jis dėstė aviacijos kursą Vytauto Didžiojo Aukštojoje karo mokykloje. Tais pat metais birželio 15 dieną rusai okupavo Lietuvą ir birželio 17 dieną Aukštoji karo mokykla buvo uždaryta. Kiek vėliau pulk. leit. Tautvilas buvo paleistas į atsargą ir aviacijoje jo vieton buvo paskirtas Lietuvos kapitonas Kopukovas (rusų kilmės) 1944 metais bolševikams antrą kartą okupuojant Lietuvą, velionis su šeima pasitraukė į Vokietiją ir ketverius metus gyveno Kempteno mieste. Čia jis uoliai dirbo savo tautiečių labui. Buvo nuolatinis lietuvių komiteto narys. Pasitraukus profesorius J. Šimoliūnui, jis buvo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Kempteno skyriaus pirmininkas. Visose pareigose velionis daug dirbo.

1949 metais su šeima atvyko į JAV. Kurį laiką gyveno Philadelphiaje. 1954 m. persikėlė į Washingtoną, D. C., ir dirbo Kongreso bibliotekoje. Išdirbęs 19 metų ir sulaukęs 70 metų amžiaus, 1973 m. sausio 31 dieną išėjo pensijon.

Neilgai pasidžiaugus pensi-

ninko gyvenimu, tais pat metais negailestingai mirtis išrovė Narcizą iš gyvųjų tarpo. Liko žmona Bronė ir dukrelė Danutė.

Po aštuonerių metų Aukščiausias pašaukė pas velionį ir jo mylimą žmoną Bronę Gustaitytę — Tautvaišienę.

Adolfas

A. + A. KLARA P. MARKŪNAS

PAGAL TĖVUS ZABALEWICZ

Gyveno Elmhurst, Illinois.
Mirė spalio 14 d., 1983 m., sulaukus 56 m. amžiaus.
Gimė Chicago, Illinois.
Pasiliko dideliame nuliūdime vyras dr. Edward P. Markūnas, optometristas, duklė Jeanette Esser, anūklė Sarah Esser, sesuo Ida P. Cainski, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas antradienį nuo 3 iki 9 val. vak. Ahlgrim ir Sons koplyčioje, 567 S. Spring Road, Elmhurst, Illinois.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalio 19 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į Visitation parapijos bažnyčią, Elmhurst, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Queen of Heaven kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: VYRAS, DUKTĖ ir ANOKĖ.

Laidotuvių direkt. Ahlgrim ir Sons — Tel. 834-3515.

Mylimam vyrui, tėveliui ir sūnui

A. + A. DIONIZUI VARNAIČIUI

staiga amžinybėn iškeliavus, didį skausmą išgyvenantiems žmonai GRAŽINAI, sūnui POVILUI, dukrai DANUTEI ir žentui ALGIUI MIKĖNAMS, motinai STASEI VARNAITIENEI ir kitiems GIMINĖMS bei ARTIMIESIEMS reikiame gilią užuojautą ir drauge liūdime.

VERONIKA ir JURGIS JANUSAČIAI su ŠEIMA
VANDA ir JONAS STANKAI su ŠEIMA
MARYTĖ ir STASYS ŠARAUSKAI
KUN. DR. JURGIS ŠARAUSKAS

A. + A. DIONIZUI VARNAIČIUI

per anksti amžinybėn iškeliavus, sūnui, mūsų mielam draugui POVILUI, dukrai DANAI ir žentui ALGIUI MIKĖNAMS, žmonai p. GRAŽINAI VARNAITIENEI bei kitiems giminėms reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

MICHAEL CHIARAMONTE
TERESE DRUTYTE
RAMUTĖ KEMEŽAITĖ
KRISTINA LIKANDERYTĖ
RITA LIKANDERYTĖ
JOSEPH, MAGDA IR MONIKA RAZPOTNIK
JUDITA FABIJONAITĖ-STANISLOVAITĖ
LINAS ŠOLIŪNAS, VILJA VAKARYTĖ
DAIVA ILGINYTĖ, VIDA ŠOLIŪNAITĖ

A. + A. DIONIZUI VARNAIČIUI

mirus,

VYTAUTUI ir ALISAI LAPATINSKAMS su ŠEIMA bei visiems ARTIMIESIEMS reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

LB SEATTLE APYLINKĖ

Mūsų tautos ir jos kūrybinio genijaus puoselėtoju

A. + A.

ALFONSUI MIKULSKIUI mirus.

jo žmonai ONAI, GIMINAIČIAMS ir ARTIMIESIEMS reikiame užuojautą ir dalinamės bendru liūdesiu.

JUOZE IR JONAS DAUGELAI

Florida

A. + A. DIONIZUI VARNAIČIUI

mirus,

žmonai GRAŽINAI ir ŠEIMAI, svainiui VYTAUTUI ir ALISAI LAPATINSKAMS ir ARTIMIESIEMS reikiame nuosirdžią užuojautą ir drauge liūdime.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIA
Seattle, Washington

Mylimam tėvui

A. + A. JONUI VAZNELIUI

Lietuvoje mirus, sūnų sol. JONĄ VAZNELĮ su ŠEIMA, GIMINĖS ir ARTIMUOSIUS nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

GINTARAS ir DAINA AUKŠTUOLIAI
RITA ir TOMAS KISIČIAI
ELENA ir STASYS BARAI

DRAUGAS, antradienis, 1983 m. spalio mėn. 18 d.

5

A. + A. DIONIZUI VARNAIČIUI

mirus,

jo žmonai GRAŽINAI, sūnui POVILUI, dukteriai DANAI ir žentui ALGIUI MIKĖNAMS, motinai STASEI VARNAITIENEI bei visiems ARTIMIESIEMS nuosirdžią užuojautą reiškia ar kartu liūdi

ALIAS Chicagos Skyrius

Mylimam tėvui

A. + A. JONUI VAZNELIUI

Lietuvoje mirus, sūnų sol. JONĄ VAZNELĮ su ŠEIMA, GIMINĖS ir ARTIMUOSIUS nuosirdžiai užjaučiame.

SOFIJA, JUDITA ir STASYS
DŽUGAI

MAŽEIK-AEVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Laidojame iš 2424 W. 69th Street
Tel. 737-8600

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYKS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Lietuvos Šaulių Sągos garbės nariui

A. + A.

Komp. ALFONSUI MIKULSKIUI mirus, jo žmoną, garbės narę Onutę, giminės bei Čiurlionio ansamblių nuosirdžiai užjaučia

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGA
TREMTYJE

TĖVUI

A. + A. JONUI VAZNELIUI

Lietuvoje mirus,

sūnų sol. JONĄ VAZNELĮ, LF Tarybos ir Valdybos narį ir jo ŠEIMĄ giliai užjaučiame.

LIETUVIŲ FONDAS

A. + A. DIONIZUI VARNAIČIUI

mirus,

žmoną GRAŽINĄ, sūnų POVILĄ, dukrą DANĄ su vyru ALGIU, motiną STASĘ VARNAITIENĘ ir visus ARTIMUOSIUS nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi

AUDRĖ GVILDYTĖ
VANDA ir JUOZAS GVILDZIAI
DALIA IR STEVEN ANNEKEN

APLINK MUS

× Arūnas R. Kaminskas, neseniai baigęs muzikos mokslus bei dirigavimą Illinois ir Northwestern universitetuose ir ten įsigijęs muzikos magistro laipsnį, yra pakviestas Illinois Simfoninio orkestro vadovybės būti to orkestro dirigentu - asistentu. Jis jau pradėjo dirbti tose pareigose.

× Viktoras Nakas, iš Virginijos, atvykęs skaityti ateitininkų akademiniame savaitgaly pasikaitos, rinkdamas medžiagą savo disertacijai daktaro laipsniui gauti, aplankė Bronių Kvinklį, dr. Kazį Pemkų ir kitus. Taip pat jis lankėsi "Draugo" redakcijoje ir painformavo apie savo darbą, ruošiant iš politinių mokslų disertaciją liuanistinė tema.

× A. a. Ona Treinauskienė-Troy (Kazlauskaitė), 101 metų amžiaus, mirė spalio 15 d. Laidojama iš Lack-Lakavicius laidojimo įstaigos spalio 18 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Vėlonės Amerikoje išgyveno 75 metus. Gyveno Marquette Parko apylinkėse. Daugelį metų, kol akys tarnavo, skaitė "Draugą", "Laivą" ir kitus katalikų laikraščius, priklauso kat. organizacijoms. Lūdesio liko sūnus Napoleonas, mirtis Stella, du anūkai, keturi proanūkai, gimėnės Amerikoje ir Lietuvoje.

× JAV LB X-sios tarybos antroji sesija yra šaukiama spalio 23-24 d. Clevelande. Dešimtosios tarybos prezidento pirmininkas yra dr. Kazys Ambrozaitis.

× Kazys Ziedonis, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas ir išdinininkas, buvo pereiną savaitgalį Liet. Bendruomenės rinkalais atvykęs į Chicago. Jis rūpinasi ateinančia Tautinių šokių švente. Danguolės Valentaitės, JAV LB socialinių reikalų tarybos pirmininkės, lydimas, Ziedonis apsilankė "Draugo" redakcijoje, painformavo apie krašto valdybos rūpesčius ir tolimesnius planus.

× Marija Janavičienė, Marijonų bendradarbių Bridgeport skyriaus veikėja, pasizadėjo suvesti bendradarbių žaidimų popietę, vyksiančią lapkričio 6 d., tinkamų vaisėms dovanų. Stella Kaulakienė, Marijonų bendradarbių apskrities pirmininkė, rengia tinkamą žaidimų popietę su svečių priėmimu. Popietė bus Marijonų svetainėje.

× Dėl išvykimo į Floridą paroduodami minko kailiniai, tautiniai rūbai, šaulių (moter.) uniforma, 2 sofos, knygos spintelės ir kiti baldai. Kreiptis šeštadienį ir sekmadienį tel. 434-8733. (sk.).

× Lietuvos Dukterų draugija kartu su rudens baliu, kuris rengiamas spalio 22 d. Jaunimo centre, ta proga globos ir Kotronos Pečkaitienės, gyv. Merrillville, Indiana, tautiniais motyvais siuvintų paveikslų parodą. Parodos atidarymas bus spalio 21 d., penktadienį, 7 val. vak. Jaunimo centro mažojoje salėje. Parodą bus galima apžiūrėti šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 11 val. vak. ir sekmadienį nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Visuomenę kviečiama pasigrožėti nepaprastai grožio paroda. (pr.).

× PLB valdyba savo paskutinajame posėdyje nutarė paskirti savo atstovais pirmiesiems pasitarimams su Vliku dr. Kazį Ambrozaitį, Chesterton, Ind., Juozą V. Danį, Ottawa, ir Algimantą Gečį, Philadelphia, Pa. Vliko valdyba apie tai painformuota, ir laukiama jos atsakymo. Šią vasarą praėjusiame VI PLB seime Vliko ir PLB valdybos įsipareigojo paskirti po 3 atstovus savitarpio pokalbiams pradėti.

× JAV LB apylinkių valdybos bei darbuotojai pastaruoju laiku smarkiai įsijungė į lėšų katedrai telkimo vaju. Šiuo metu iki pirmopo 200,000 dol. čekio įteikimo Illinois universiteto vadovybei lapkričio 4 d. trūksta dar daugiau 20,000 dolerių. Bet visų bendromis pastangomis šis trūkumas bus laiku padengtas. Inašai katedrai siųstini Lithuanian World Community Foundation, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

× Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas bus spalio 22 d., šeštadienį, Lietuvių Tautiniuose namuose. Registracija prasideda 8:30 val. ryte.

× Rados Kaminskaitės ir Algio Avižienio priešvedybiniai užsakai eina Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke.

× Sv. Kazimiero seserų vienuolijos rėmėjų rengiama metinė vakarienė bus ateinančių sekmadienį, spalio 23 d., 4 val. p. p. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Ne tik rėmėjai, bet ir visi kviečiami vakarieneje dalyvauti.

× Lietuvos Vyčių 112 kuopos susirinkimas vyksta šiandien, spalio 18 d., 8 val. vak. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Nauji nariai ir norį šiai vyčių kuopai priklausyti kviečiami susirinkime dalyvauti.

× Inž. Kazimieras Pocius, Balso Beverly Shores skyriaus vicepirmininkas, praveda rudens piniginių vaju. Vietos lietuvių kolonija nuosirdžiai remia Balfą. Aukas galima pasiųsti vajuus vedėjui ar valdybos nariams. Viekliai skyriaus pirmininkė Ona Pulkaunikienė praveda draubūžių vaju. Suvalkų trikampio lietuvių reikalingi šiltų draubūžių ir batų.

× Kazys Kleiva, St. Petersburg, Fla., visuomenininkas, E. Silybajorienė, Richmond Hills, N. Y., R. Gražulis, Hazel Crest, Ill., Jonas Valiukonis, So. Boston, Mass., Emily Tulys, Arlington, Wash., Stasys ir Sofija Vaskiai, St. Petersburg Beach, Fla., Vladas Eidietis, St. Petersburg Beach, Fla., Petras Ežerskis, Cleveland, Ohio, atsiuntė po 10 dol. aukų ir gražino laimėjimų šakneles. Labai ačiū.

× Petronėlė Baltrukonytė, Hobart, Ind., atsiuntė 10 dol. aukų ir palinkėjo visiems Dievo palaimos. Ačiū už viską.

× Chicago miesto sveikatos departamentas vyresnio amžiaus žmonėms — pensininkams duos skiepus nuo slogos nemo kamai lapkričio 22 d. nuo 1:30 iki 4 val. p. p., lapkričio 30 d. nuo 11 iki 4 val. p. p. Skiepai bus duodami 6117 Kedzie Ave.

× Vliko veiklai paremti rengiama Tautos Fondo vakariene įvyks spalio 30 d., sekmadienį, 4:30 val. popiet. Liet. Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie Ave. Vakarienei praves dail. Vladas Vijeikis. Programoje dainuojančios žemaitės. Rezervacijoms skambinti tel. 737-1920 arba 925-6193. (pr.).

× Nedelskite registruotis "Laiskai lietuviams" kelionei į Meksiką — 1984 m. sausio 5 d. Nuo lapkričio 1 dienos žadama pakelti Meksikos skridimų kainas apie 15%—20%. Asmenys, užsiregistravę ir įmokėję rankingus iki tos datos, bus apsaugoti nuo pabrangimo. (sk.).

Simas Kašeliūnas atsisveikinantis įteikia dovaną dail. Petro Vėbros skulptūrą "Vargo mokyklą" ALT sąjungos sekretorėi Lenkevičienė. Vidury stovi pirm. dr. L. Kriaučiūnas ir ižd. V. Mastis. Nuotr. V. A. Račkauskas

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SIMO KAŠELIONIO ISLEISTUVĖS

Ilgesni laiką Chicagoje gyvenęs Simas Kašeliūnas išvyksta apsigyventi į Hot Springs, Ark. Simas Kašeliūnas yra dūkas — kuklus, nesireklamuoja, tačiau nuosirdus lietuvių literatūros rėmėjas, kuriai yra atidavęs didelę duklę. Jis yra ilgametis "Dirvos" konkursų mecenatas, premijas paskyręs 22 novelėms ar romanui. Ir nuo 1962 metų iki dabar iš savo uždarbio premijoms yra išdalinęs apie 14,000 dol.

Kai buvo sužinota, kad Simas Kašeliūnas apleidžia Chicago, ALT sąjungos skyrius spalio 7 d. Lietuvių Tautiniuose namuose suruošė jam atsisveikinimo vaisės. Vaisėms vadovavo skyriaus pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas. Jis pasveikino pobūvio dalyvius ir Simą Kašeliūną, padėkodamas už įnašą, puoselėjant mūsų grožinę literatūrą.

× Lietuvių foto archyvas kviečia dalyvauti lietuvių fotografų dvikultūros metinės parodos atidaryme spalio 21 d., penktadienį, Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Paroda atidaryma 7:30 val. vak. Po atidarymo kavinėje bus skaidrių vakaronė apie praėjusios vasaros dainų šventę. Paroda tęsis iki spalio 30 d. Lankyti bus galima penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vak., šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak.

× Albertas Kvečas, Cicero, Ill., Romas Nelsas, Fullerton, Cal., Elena Malskis, Cleveland, Ohio, Vyto Požėla, Omaha, Neb., Romualdas ir Emilija Bielkevičiai, Brooklyn, Mass., K. Bačkauskas, Woodhaven, N. Y., atsiuntė po 10 dol. aukų ir gražino laimėjimų šakneles. Labai ačiū.

× Zigmars ir Žibutė Žiupsniai, Chicago, Ill., Pranė Skruodys, Cicero, Ill., Abinal Brazas, Waterbury, Conn., George Kase, Farmington, Mich., Juozas Mačiulaitis, Redford, Mich., Albertas Astras, Millbrae, Cal., Vladas Matulis, Grand Rapids, Mich., Steponas Bučmys, Dayton, Ohio, atsiuntė po 10 dol. aukų savos spaudos paramai. Labai ačiū.

× A. a. kun. Juozas Lechavičius didžiąją savo gyvenimo dalį kruopščiai paukojęs lietuvių kalbotyrai, paruošęs, bet nespėjęs išleisti plačios apimties lietuvių kalbos žodyno, staiga mirė prieš vėnierių metus Chicagoje. Jo mirties metinių dieną — spalio 19-tą, 7 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje Chicagoje bus laikomos šv. Mišios už jo sielą. Jo buvę gausūs parapijiečiai, draugai ir pažįstami kviečiami prisiminti kun. Juozą savo maldaugoti nuo pabrangimo. (sk.). (pr.).

ratūrą. Visi svečiai pakėlė šampano taures ir Simui sugiedoję "Ilgiausių metų".

Po vakariinės pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas su humoru supažindino svečius su visa eile kalbėtojų. Pirmasis kalbėjo Teodoras Blinstrubas. Jis nupasakojo Simo Kašeliūno gyvenimo kelią — prisiminė jo gimtinę, išėitą mokslo, tarnybas nepriklausomoje Lietuvoje ir darbus Amerikoje. Išryškino Simo Kašeliūno būdo savybes ir didelį užsidegimą remti mūsų raštą, knygą, dėl ko ir skyrė daugelį premijų už noveles ir romanus.

Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos pirm. Jurgis Janušaitis Simui išreiškė gilią padėką už meilę lietuviškajam žodžiui. ALT Sąjungos vyr. valdybos pirm. Vaclovas Mažeika gerėjo Simo Kašeliūno tautiniu samoningumu. Korp! Neo-Lithuania. Lietuvių Tautinių namų šeimininkas, inž. Jonas Jurkūnas prisiminė, kaip jautrų ir dosnų vyrą. Prof. M. Mackevičius pasidžiaugė sena draugyste ir Simo Kašeliūno dūkišku nuosirdumu. "Dirvos", Vilties draugijos ir ALT sąjungos East Chicagos skyriaus vardu kalbėjo Kazimieras Pocius.

Pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas paskutiniuoju sveikintuoju pakvietė Mečį Šimkų, kuris sveikino ir dėkojo už gausias premijas ir linkėjo, kad ir šilta krašte Simas visada prisimintų ir dažnai sugrįžtų į Chicago. Prie šių linkėjimų jungėsi iš St. Petersburgo Juozas Žvynys tos apylinkės tautinės sąjungos skyriaus vardu.

Po visų sveikinimų V. Lenkevičienė, Viktoras Mastis ir pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas ALT s-gos skyriaus vardu išvykstantiam Simui Kašeliūnui įteikė skulptoriaus Petro Vėbros vargo mokyklą, kaip padėkos ženklą už meilę lietuviškam žodžiui.

Pabaigoje padėkos žodį tarė pats Simas Kašeliūnas, dėkodamas dr. L. Kriaučiūnui, vaisės ir išleistuvės surengusiam ALT s-gos Chicagos skyriui ir visiems dalyviams. Jis pasižadėjo bet kur būdamas nepamiršti Chicagos, skirti ir ateityje premijas, savo testamente įrašęs, kad premijos būtų skiriamos tik už gerus kūrinius. Žodis buvo dūkiškai nuosirdus, pilnas dėkingumo tiems, kurie rūpinasi mūsų tautinės kultūros, grožinės literatūros išlikimu.

Pabaigoje dr. Leonas Kriaučiūnas pasidžiaugė šio vakaro prasmingumu, visiems padėkojo, kvietė prie vaisių dar pabendrauti ir pasidalinti mintimis ir su Simu Kašeliūnu, kuriam šiandien taip nuosirdžiai visi dėkojo. Jurgis Janušaitis

drauti ir pasidalinti mintimis ir su Simu Kašeliūnu, kuriam šiandien taip nuosirdžiai visi dėkojo. Jurgis Janušaitis

VESTUVIŲ PRISIMINIMAS

Besibaigiančios vasaros šėšė liams ilgėjant ir rudens lietuviui krapnojanč, pas Ramutės šeimą susirinko apie keturiasdešimt draugų staigmenos pobūviu. Pagaliau atvyko ir "apgautieji" šio vakaro svarbiausieji asmenys Kazytė ir Eugenijus Vaisvilai, keturiasdešimt metų vedybinio gyvenimo sulaukę. Čia turėjo prisiminti savo jaunus dienas, paragauti lietuviškos duonos su druska ir išgerti vyno taurėlę, o skambant lėkštėms ir stiklams — pasibučiuoti.

Kazytė ir Eugenijus ilgėsi laiką gyveno Sventosios uoste, gražiajame mūsų pajūryje. Graži gamta ir jūra juos suvilijo ir suvedė bendram gyvenimui. Gražiais pajūrio pušynais nuvykę ir Palangą atlikti vedybines apeigas.

Po vestuvių nešviete padangėje gražūs fejerverkai, bet gaisrų pašvaistė, nes vienas mūsų krašto priešas traukėsi, kitas jo vieton žygiavo. Pagaliau reikėjo pasakyti sudiev savo gimtiesiems namams ir pamiltam pajūriui.

Prasideda kieta kova už būvį svetimame krašte. Kad ir sunkiose sąlygose gyvendami, susilaukia Darytės ir Ramutės. Pagaliau pasieks atvykti į šį kraštą. Savo darbštumu prasigysvėna, išmoksina dukreles ir išleids už vyrų. Dabar jau turi aštuonis anūkus.

Daugelis tėvų dejuoja, kad vaikai juos pamiršta, tačiau Vaisvilai negali tuo nusiskusti. Seimos meilė sujungė visus kartus. Būdami nuosirdūs, įsigijo daug draugų, kurie Ramutės sukvieisti ir atvyko rugsėjo 25 d. vakarą pasidžiaugti sukurta šeimyna. Antroji dukrelė Darytė su šeima gyvena Hava juose, negalėjo dalyvauti šeimos šventėje.

Eugenijus ir Kazytė susipratę lietuvių, lanko lietuviškus rengimus ir finansiskai paremia mokyklas bei organizacijas.

Kazytė ir Eugenijus Vaisvilai

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Istorikas Simas Sužiedėlis, spalio 2 d. ištiktas širdies smūgio, gydomas kard. Cushing ligoninėje Brockton, Mass. Ligonis pamažu sveiksta. S. Sužiedėlis, dažnai kviečiamas paskaitininkas, buv. "Darbininko" ir "Encyklopedia Lituanica" redaktorius, "Draugo" bendradarbis, yra paskelbęs daugelį straipsnių istorinėmis temomis ir pastaruoju metu baigė ruošti spaudai veikalą apie šv. Kazimierą.

lions. Pietūs ir "Aušros" šimtmečio minėjimas bus 12 val. Paskaitą skaitys "Tėviškės Žiburis" redaktorius kun. dr. Pranas Gaida iš Toronto. Kapų lankymas ir paminklų šventinimas bus 3 val. p. p. Bus pašventinti paminklai kun. Pijaus Lėkešio, ateitininkės Emilijos Vaisnoraitės, partizano Justino Siručio ir Lauros Šlapelienės. 4 val. p. p. — Mišparai už mirusius. Sėskrydis vyks dvasiniam ir tautiniam atgimimui žadinti. Minės Viešpaties atpirkimo metus ir "Aušros" šimtmetį. Kviečia visus pranešti: Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260, tel. 203—928-5828.

— Ona Arnashus, buvusi ilgus metus Moterų sąjungos Los Angeles kuopos sekretorė, išėjo iš pareigų dėl sveikatos sumenkėjimo. Ji yra pergyvenusi abiejų kojų operaciją ir dabar vėl turėjo abiejų akių operaciją. Nors ji gyvena Woodland Hills, bet jos nepamiršta ir lanko draugai ir ypač sąjungietės.

— A. ir K. Eidukoniai iš Tucson, Ariz., buvo atvykę į Californiją paminėti Vlado Šimoliūno gimtadienio. Jie buvo apsiėję pas A. Vidugirienę Santa Monica. Ta proga jie aplankė įdomesnes Californijos vietas, aplankė savo draugus ir pažįstamus ir, prisirinkę gražių įspūdžių, vėl grįžo į Arizoną.

— Phoenixe, Ariz., nuo lapkričio 5 d. pradės veikti lietuviška radijo valandėlė "Lietuvos Aidai". Valandėlė bus 12:30 val. p. p. 1540 AM banga. Programa veiks pusę valandos kas šeštadienį.

— Religinės šalpos vaju bus baigtas Šv. Kazimiero parapijoje Los Angeles ir suaukota 12,020 dol., kurie bus pasiųsti Religinės šalpos įstaigai į New Yorką.

— Msgr. Vincas Bartuška rugsėjo 24 d. šv. Mazimiero par. bažnyčioje pakrikštijo Patricijos ir Stasio Pinkų sūnų Kristoforo Brian vardais. Krikštynų vaisės buvo jaunųjų tėvų namuose Los Angeles, Calif.

kambaryje. Pirmiausia bus atlaikytos šv. Mišios 12 val. Jėzuitų koplyčioje, o po to minėjimas. Bus paminėti šie mirę mokytojai: Marija Varnienė, Bronius Klieris ir Pranas Razminas.

Po to ten pat bus atliktas ir s-gos metinis susirinkimas, kur bus renkama nauja valdyba, nes jos dvejų metų kadencija yra jau pasibaigusi. Senoji valdyba atsistatydins ir, jeigu niekas nesutiks būti renkamas į naują valdybą, tai bus pasiūlyta sąjungą likviduoti. Ypač pasigenda dirbančiųjų mokytojų dalyvavimo sąjungos darbuose. Pati valdyba, neturėdama užnugario, viena nieko daug nuveikti negali. Veikla priklaugus nuo s-gos narių pareigingesnio įsijungimo.

Pirm. Br. Gelažius taipgi pasidžiaugė, kad didesnė dalis valdybos narių dalyvavo Liet. mokytojų stovykloje, Dainavoje. Baigiant posėdį visi buvo pavaišinti vynu ir kavute. A. P. B.

— Iždininkė Ona Burneikienė ir parengimų vadovė Rožė Kriaučiūnienė pranešė, kad, susidaręs nemažoms išlaidoms, teko pasidalyti nuostoliu 33 dol. Kitą dalį apmoka Liet. B-nės Švieto mokykla.

Numatyta surengti mirusiųjų Liet. mokytojų s-gos narių minėjimą lapkričio 13 d. posėdžiu.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162

Kaadien 9—6 val. vak.
Šeštadieniai ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

ARAS
Dengiamie ir taisome visų rūšių STOGUS.
Su aukštu patyrimu: esame apdrausti. Pats prižiūriu darbą.
ARVYDAS KIELA
737-1717